

Kakor kdo
zastuži(Nekaj pripomb k sestavljanju
pravilnikov o plačah)

Za načrti osnovnih zakonov o novem planskem in finančnem sistemu, ki predstavljajo nadaljnjo višjo stopnjo v našem socialističnem razvoju, je bil najprej objavljen načrt osnovne uredbe o plačah delavcev in uslužbencev v gospodarstvu. Včeraj pa smo objavili še osnutek o. navodilo za sestavljanje pravilnikov o plačah v podjetjih.

O vseh teh načrtih in osnutkih, ki so pravezapravi temelj novega sistema, čedatje bolj živahno, temeljito in konkretno razpravljajo delovni kolektivi v podjetjih in obratih, sploh vsi naši delovni ljudje. Sprema marsikomu stvari niso bile popolnoma jasne, ker so se razgovori ukali v glavnem okoli teoretičnih osnov novega sistema. Po objavi načrta uredbe o plačah pa je razpravljanje takoj prešlo na praktično plat. Delovni ljudje so začeli tako rekoč življenjsko razpravljati o stvareh, o odnosih, ki jih prinaša novi sistem.

Ko bodo te dni začeli upravni odbori delavskih svetov (ali pa določene komisije) zbirati po vseh podjetjih in obratih gradivo in podatke za svoje začasne pravilnike o plačah, se morajo v prvi vrsti zavedati, da ne opravljajo nekega formalnega dela, ampak začenjajo reševati in oblikovati življenjsko vprašanje svojega podjetja, svojega delovnega kolektiva. Tu gre tako rekoč za življenjski položaj, ki ga bo dotični kolektiv neposrednih proizvajalcev imel v novih družbenih odnosih. Zato bi se vsako fablonsko, površno ali celo malomarno in približno delo utegnilo trdo masevati nad podjetjem oz. delovnim kolektivom.

Za nov plačilni sistem, ki ga bodo za posamezna podjetja konkretno določali pravilniki o plačah, je značilnih dveje osnovnih stvari.

Prvič: v novem sistemu bodo plače delavcev in namencev neposredno vezane na gospodarski uspeh (rentabilnost) podjetja. Stalne plače (osnovne in dopolnilne) se bodo izplačevale iz plačilnega fonda, ki bo podjetju določen po količini in vrsti dela, potrebnega zato, da uresniči družbeno določeno minimalno proizvodno zmogljivost. To se pravi z drugimi besedami, da prizna naša družbena skupnost podjetju za določeno proizvodnjo določeno količino družbeno potrebnega dela. In za to količino dela bo odmerila plačilni fond za izplačilo stalnih plač. V kolikor bi n. pr. podjetje zapadlo več delavcev in namencev, ne bi imelo sredstev za njihove plače, kar bi plačilni fond priznal samo družbeno potrebno delo. Vseh drugih nepotrebnih stroškov, pa najti nastajajo zaradi slabega gospodarjenja, premiznih delovnih norm itd., družbena skupnost ne prizna in ne plača.

Drugič: v novem sistemu se je očiten kot doleči uveljavila socialistična načela nagrajevanja. Vsakomur po njegovem delu! S tem ko prebhamo na populistični sistem — ko torej odnedejo žilnice nekakšne ter industrijske in obratne boni — odpravljamo tudi »plačilno uravnilovko«, ki je bila v našem dosedanjem načinu nagrajevanja in zagotavljanja prebabe. Podlej se niče ne bo mogel več »skrivati« za to uravnilovko, ampak bo v novem plačilnem sistemu nagrajen resnično tako, kakor zasluži za svoj delot. Ta dolednost in jasnost v načinu nagrajevanja pa je že zlasti pomembna zato, ker bodo delovni kolektivi v bistvu samostojno razpravljali z ustvarjenim prečnim delom, ko bodo torej med drugim del ustvarjenega prečnega dela razdelili med neposredne proizvajalce v obliki spremeničnega dela plače!

Ti dve osnovni značilnosti novega plačilnega sistema morata biti popolnoma jasni vsem tistim, ki bodo v teh dneh sestavljali in podpirali pravilnike o plačah. Pravilnik bo zatoj nekakšno ogledalo vseh odnosov v podjetju. Tu se bo pokazalo, kako so stvari postavljene, pravilno ali nepravilno. Ali vsak član kolektiva opraviča delo, za katerega je usposobljen in ki mu po strokovnem znanju pripada. Ali vsak član kolektiva pravilno plačajo za delo, ki ga opraviča. Ali so pravilno določena in ocenjena vsa delovna mesta v proizvodnem procesu, ali je izvedena najboljša organizacija dela, kako so določene norme, kako je izkoriščena mehanizacija itd.

Vsi ti in mnogi drugi odnosi, ki morajo biti določeni v pravilniku, bodo slednjič odločili o gospodarskem uspehu podjetja, o rentabilnosti, o uveljavljanju na trgu, kjer bo podlej v glavnem odločilno povpraševanje notranjih in z. drugimi besedami: čim večji bo gospodarski uspeh podjetja, tem boljši položaj bo na ustvarjal delovni kolektiv in vsak njegov posameznik. V novem sistemu se torej delovni kolektivom in neposrednim proizvajalcem odpirajo širše in svetlejša možnost, in katerih bo lahko kolektiv kot celota in tudi vsak njegov posameznik uveljavil vse svoje sposobnosti in polno zmogljivost, za kar bo tudi v novem plačilnem sistemu ošteno in pravično nagrajen. (Z)

VREME

VREMENSKO POROČILO
HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje 12. septembra ob 11. Področje visokega zračnega pritiska nad Vzhodno Evropo počasi slabi in se umika proti vzhodu. Frontalne motnje, ki prihajajo iz Atlantika, bodo lahko vplivale na delno poslabšanje vremena pri nas v večerju prihodnjega tedna. Danes je v Sloveniji pretežno sončno vreme. V Ljubljani je značilni zračni pritisk danes ob 7. uri 729,3 mm, temperatura zraka 15° C, relativna vlažnost 79%.

Napoved za četrtek: Zjutraj po kotlihan megla, čez dan sončno z delno oblačnostjo. Popoldne nagnenje h krajevnim ploham. Temperatura do 27° C.

Gradbena dela v desnem pretočnem polju hidrocentrale Medvode so končana in Sava že teče po njem

V Medvodah so Savi
nakazali novo pot

Na gradbišču hidrocentrale v Medvodah so dokončali gradbena dela na desni polovici in odkazali Savi novo pot. Tek reke so prenesli z desne strani struge na levo polovico, tako da bodo lahko odslej tudi na levem bregu v suhi strugi hitreje nadaljevali z gradnjo.

Ze včeraj so minirali »Gradisar«, ki gradil bodočo elektrarno, razstrelili betonsko pregrado, ki je zapirala pot savskimi valovom ob desnem bregu in po treh letih je voda spet zasumela po tej polovici korita. Zelo sta se spreminjala struga in breg v tem času. 18 metrov pod časnim gradbenim mostičem teče zdaj Sava prek obširne, ga pretočnega polja in po malem jezu v poseben bazen, kjer pa odporni zobje iz armiranega betona uničujejo vso razdiralno energijo vode in jo silijo, da mirno odteka po strugi naprej. Tudi srednji betonski steber, preko katerega bo tekla most bodoče elektrarne in spajal dve, na obeh straneh reke ležeči strojnici, je že v glavnem gotov. Ob njegovih stenah so že postavljena vodila, ki bodo nosila dve močniti 150-tonski zatvornici na obeh straneh. Desna obrežna strojnica je v surovem stanju dograjena in jo že obmetavajo. V njeno globoko gnezdo, ki sega skozi tri nadstropja, bodo ugradili turbino in generator, ki bosta daljala na leto okrog 95 milijonov kilov.

ŽELEZARNA JESENICE
BO PREDČASNO IZPOLNILA
PETLETNI PLAN

Jeseniški delovni kolektiv je za industrializacijo in elektrifikacijo države doprinesel velikanski delež, brez katerega bi na marsikaterem področju ne bili dosegli tolikih uspehov. Jeseniški železarji prekaljeni v borbah z železom in jeklom so se v minulih letih uspešno uveljavljali širom države. Strokovni delavci, tehniki in inženirji so na vidnih in tudi na vidnih mestih Generalne direkcije črne metalurgije in strojegradnje udeležujejo in pomagajo v Železniku, Rakovici, Varni, Zenici, Smederevu, Sisku, Guštanju, Storah in Litostroju, skratka povsod, kjer se predeluje ruda, se vlija valja, kuje, oblikuje in montira železo in jeklo.

Delovni kolektiv jeseniške železarne je v 1. 1947 in 1948 za nekaj odstotkov presegal letni proizvodni plan. V letu 1949 in 1950 pa je pomanjkanje pogonske in delovne sile ter različnega tehničnega materiala močno zavrla izpolnjevanje tekočih planskih nalog tako, da je bil šele tik pred koncem 1. 1949 in 1950 dosežen letni proizvodni plan.

Letos je bil proizvodni plan po vrednosti za mesec avgust presežen za 6,2 odstotka, za čas od 1. I. do 1. IX. pa dosežen s 101,6%. Plan za mesec avgust je bil presežen v najhujši vročini in to v času, ko je največ kovinarjev na letnem plačnem dopustu in ko je največ kmetijskih fantov, mož in deklet, ki so zaposleni v železarni, bilo zaposlenih doma pri košnji in žetvi.

S tem da je presežen plan za mesec avgust in plan od 1. I. do 1. IX. si je delovni kolektiv železarne ustvaril vse pogoje, da bo še pred koncem tega leta izpolnil prvi petletni plan, 1. I.

varnih ur električne energije, energije, ki postaja osrednji električni mreži Slovenije vedno bolj potrebna, zlasti zdaj, ko začenja z delom nova jeklovilarna v Litostroju, — o bodočih potrebah Strnišča niti ne govorimo. Medtem ko je pokrov nad strojnico že gotov, je pokrov za montažnico še v delu. Tudi progo za 250-tonski nosilni žerjav, ki se bo premikal po mostu elektrarne in bo za montažo, hitro postavljajo. Celotno betonsko ogrodje prostoračne trafostojnice še malo više na bregu, ki jo gradijo takrat, kadar gradbene razmere ne dopuščajo del drugod, je že precej zraslo. Pogonsko zgradbo so postavili pod streho v pravem tekmovalju. Pri tem se je najbolj izkazala brigada zidarja Rudija Ovcaka.

Seveda pa čaka kolektiv »Gradisar« v Medvodah kljub tem uspehom in 35.000 kubikom betona, ki so ga že dosedaj ugradili v zgradbo hidrocentrale, še veliko dela do končnega zaključka. Odslej se bo težiče del preselilo na levo obrežno jamo, kjer so že postavili zaslane pregrade in zatem bodo v nekaj dneh še močan betonski zid. Toda kakor gradbena dela na gradbišču dobro potekajo, pa nasploh sproti zamude pri dobavljanju hidro-mehanske opreme zavirajo hitrejši napredek.

varne so ga že izpolnile in delajo že za drugo petletko. V kratkem ga bo izpolnila elektropeč, njej bodo sledili obrati: težka in lahka proga na Javorniku, valjarna debele in tanke pločevine na Javorniku, plavž, martinarna, žična valjarna, žebeljarna, žičarna, cevna, hladna valjarna, opekarna, konstrukcijska delavnica itd.

Petletka teče naprej ne meneč se za ovire, ki nam jih povzročajo naši sovražniki in tudi plan kapitalne gradnje gre naprej svojo določeno pot. V času, ko je bila informbirojska gonja proti naši državi na višku, so bile zgrajene nove delavnice, zgrajen je bil rudni dvor z modernimi nakladalnimi, razkladalnimi in transportnimi napravami, zgrajena je bila z lastnimi silami velika delavnica metalurške industrijske šole in valjarna za debelo pločevino na Javorniku, ki je ena največjih te vrste v Evropi. Grade se ogromne dvorane za predelovalne obrate, nove pražarne in kaverji za visoke peči itd.

Jesenški kovinarski delovni kolektiv bo v teh mesecih čisto izpolnil vse svoje obveze, ki jih je svoječasno sporočil maršalu Titu.

Obisk naših varilnih
strokovnjakov v Avstriji

Včeraj je odpotovala v Avstrijo skupina 10 varilnih strokovnjakov iz raznih kovinskih podjetij Slovenije. Naši strokovnjaki si bodo kot gostje avstrijskega društva za varilno tehniko, čigar člani so bili pred kratkim v Sloveniji, ogledali glavne avstrijske kovinske tovarne in se seznanili z najnovejšimi načini varjenja.

Naša nota madžarski vladi

Beograd, 12. sept. (Tanjug) Poslanstvo FLRJ v Budimpešti je izročilo 11. septembra madžarskemu ministru za zunanje zadeve noto, v kateri protestira proti 52 provokacijam, ki so jih napravili madžarski obmejni organi od 11. julija do 19. avgusta. V noti je rečeno, da je jugoslovanska vlada do sedaj večkrat protestirala pri madžarski vladi proti obmejnemu incidentom in provokacijam madžarskih obmejnih organov, madžarska vlada pa do sedaj ni ničesar ukrenila, da bi preprečila taka in podobna dejanja svojih graničarjev in tistih, ki organizirajo take provokacije proti naši državi. Nasprotno — oboroženi pritisk na jugoslovansko-madžarski meji se še naprej sistematično nadaljuje.

V jugoslovanski noti je po časovnem redu navedenih 52 raznih provokacij madžarskih informbirojskih organov in navedene tiste težke provokacije, zaradi katerih je jugoslovanska vlada že protestirala. Najtežji incident, ki ga navaja nota, se je zgodil 7. avgusta pri karavli Krplivnik blizu vasi Cakovci. Tu je skupina 15 madžarskih

vojakov vdrla 150 m na jugoslovansko ozemlje in začela streljati na jugoslovansko patruljo. Ko so jih naši graničarji prisilili k umiku, je samo 50 m dalje druga skupina madžarskih vojakov skušala priti čez mejo. Naši graničarji pa so odbili tudi poskus druge skupine Madžarov. Po umiku so madžarski vojniki zavzeli položaje prav na meji in celo uro in pol streljali na jugoslovanske obmejne organe in karavle. Pri tem so izstrelili nad 350 strelcev.

Madžarski vojniki pa ne provocirajo samo z orožjem, kršitvijo jugoslovanskega zračnega prostora, izževanjem jugoslovanskih graničarjev itd. 21. jul. so jugoslovanski poštni organi v Ko. prvič odkrili, da so Madžari izvedli priključek na jugoslovansko telefonsko mrežo ter s tem onemogočili pravilno funkcioniranje telefonske linije na tem odseku.

Na koncu nota ponovno odločno zahteva od madžarske vlade, da potrebne ukrene, da bodo njeni organi prenehali z agresivno delavnostjo na jugoslovansko-madžarski meji.

Sprejem pri maršalu Titu
v Splitu

Predsednik zvezne vlade, maršal Jugoslavije Josip Broz Tito je sprejel v torek v Splitu izrednega in pooblaščenega veleposlanika Velike Britanije v Jugoslaviji Charlesa Peaka in po veljniku britanskega brodograja na Sredozemskem morju admirala Johna Hervarda Edelstona.

Pri sprejemu in kosilu, ki ga je maršal Tito priredil v počastitev britanskih gostov, so bili navzoči generalni konzul Vel. Britanije v Zagrebu A. C. Stevenson, poveljnik britanske krizarske »Liverpool« kapetan I. stopnje J. D. Luce ter člani spremstva britanskega veleposlanika in britanskega admirala Z jugoslovanske strani so bili navzoči viceadmiral Mate Jerković, viceadmiral Srećko Manola, kontraadmiral Vukašin Mićunović, in pooblaščen minister dr. Sloven Smoljaka.

Med kosilom sta si maršal Tito in admiral Edelston izmenjala zdravila. Maršal Tito se je razgovarjal z britanskimi gosti do 15. ure.

Včeraj se je začela v Washingtonu
KONFERENCA ZUNANJH MINISTROV
TREH ZAHODNIH VELESIL

Washington, 12. sept. (Reuter). Ameriški, britanski in francoski zunanji ministri so včeraj končali pripravljalne razgovore v zvezi s konferenco, ki se je začela danes. Britanski zunanji minister Herbert Morrison in ameriški zunanji minister Acheson sta obravnavala včeraj možnosti rešitve vprašanja, da zvišanje cen ne bi oviralo oboroževanja.

Drugi del včerajšnjih pogovorov je bil posvečen gospodarskim vprašanjem in vprašanjem Daljnega vzhoda. Zlasti možnosti razširitve korejske vojne, ako bi se pogajanja za sklenitev premirja dokončno razbila. Razgovorov med Achesonom in Morrisonom se je pozneje udeležil tudi britanski finančni minister Hugh Gaitskell, ki je razložil stališče Velike Britanije do nadaljnjega trgovanja med zahodnoevropskimi in vzhodnoevropskimi državami.

Francoski zunanji minister Schuman je obravnaval včeraj z Achesonom vprašanje o Zahodni Nemčiji, Indokini, Italiji in Maroku. Pozneje bodo razpravljali tudi o Trumanovem načrtu in zahodnoevropski armadi.

Sodijo, da bo Schuman na konferenci treh zunanjih ministrov zastopal mnenje, naj se poišče način za opustitev omejitvev oboroževanja Italije. Hkrati bo tudi zahteval, naj francoski zavezniki nosijo bremena kot jih ima Francija v Indokini.

Danes bodo zunanji ministri treh velesil obravnavali predlog visokih komisarjev v Zahodni Nemčiji, ki bo služil kot podlaga za razgovore z bonnsko vlado o sklenitvi sporazuma, da se znova vrne suverenost Zahodni Nemčiji ter sklene začasna mirovna pogodba.

Unicef nakazal Jugoslaviji
še 155.000 dolarjev za
nabavo mleka v prahu

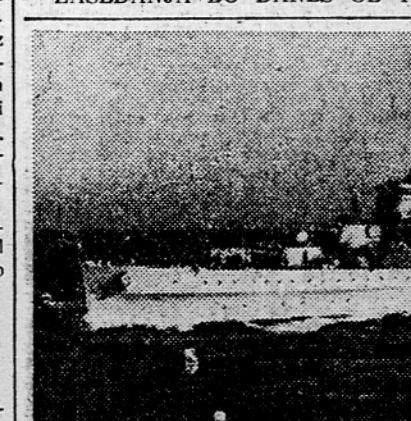
New York, 12. sept. (Tanjug). Izvršni odbor Mednarodnega detjega fonda (Unicef) je odobril Jugoslaviji dodatno še 155.000 dolarjev za nabavo mleka v prahu. Nabava mleka v prahu iz teh sredstev bo omogočila, da bo dohlo pozimi mleko nad 175.000 jugoslovanskih otrok, predvsem v predelih, kjer primanjkuje mleka.

Nove pretresljive opise nasilja v Bolgariji dajejo člani dveh družin, ki sta nasli zatočišče v Berovu blizu Skoplja. Ti ljudje so iz obmejnega kraja Razdola v svetovračnem okraju v Pirinski Makedoniji. Kmet Gerasim Malinov je pribežal v našo državo s svojim 14-letnim očetom, z ženo in petimi otroki. Kmet Nikola Stankov pa z ženo in majhnim otrokom. Makedonci v Pirinski Makedoniji so sploh izven za kono, najhuje pa je v obmejnih krajih. Tako so v Razdolu aretirali na dnevnem redu. Begunci so pripovedovali, da zapirajo brez vsakega poviada tudi najstarejše prebivalce ter žene z otroki vred.

Gerasim Malinov je bil tri leta zaprt v svilemskem in gornjedumajskem zaporu. V zaporih ni bil sam. Tam je se blizu 600 drugih Makedoncev, ki so brez preiskave in sodbe zaprti samo zato, ker so Makedonci in ker so se upirali politiki potujčevanja, ki jo z vsem nasiljem izvajajo v Pirinski Ma.

ZASEDANJE MESTNEGA LJUBSKEGA ODBORA V LJUBLJANI

PREDSEDSTVO MESTNEGA LJUBSKEGA ODBORA V LJUBLJANI SKLIČUJE SEŠTO REDNO ZASEDANJE MESTNEGA LJUBSKEGA ODBORA GLAVNEGA MESTA LJUBLJANE, ZASEDANJE BO V SEJNI DVORANI NA MESTNEM TRGU ST. 1. — ZACETER ZASEDANJA BO DANES OB 17.

Britanska križarka »Liverpool«, ki je zdaj na obisku v Splitu, je bila zgrajena 1. 1938; po mnogih bitkah na raznih morjih sveta in po napadih, ki jih je prestala, pa spada med vojne veterane. V začetku druge svetovne vojne je varovala trgovske poti v Adenskem zalivu, potem pa je patrulirala ob japonski obali. Pozneje je v Sredozemskem morju zelo uspešno sodelovala v boju s italijanskimi vojnimi brodomi in je bila dvakrat poškodovana. Poškodovana je bila tudi 1. 1942, ko je spremljala konvoj na Malto. Med vojnimi operacijami je bila njena posadka večkrat odlikovana. Pod admiralsko zastavo je plula prvič 1. 1947.

Maršala Papagosa »Zbiranje Helenov«
na močnejša stranka v Grčiji

Atene, 12. sept. (Tanjug). Po uradnih podatkih iz 3861 volilnih enot (skupno jih je 3910), so volilni izidi naslednji: Papagosova »Zbiranje Helenov« 533.159, Plastirasova progresivna unija centra (EPEK) 364.371, Venizelosova liberalna stranka 301.417, združena demokratska levica (EDA) 173.095, Caidarisova populistična stranka 101.831, Papandreouova socialna demokratska stranka 31.871, agrarna stranka 22.599 in Svolsosova socialistična stranka (ELD) 4278 glasov. Vsteti se niso glasovi 200.000 voljav, ker jih še niso presteli. Končni izid volitev bo znan konec tedna.

Na volitvah so propadli: Emanuel Cuderos, bivši podpredsednik v Venizelosovi vladi in namestnik šefa liberalne stranke; George Papandreou, bivši podpredsednik v Venizelosovi vladi in šef socialno-demokratske stranke; Jon Politis, bivši minister za zunanje

zadeve v Vulgarisovi vladi iz 1. 1945; Napoleon Zervas, minister za javna dela v prejšnji Venizelosovi vladi; vsi kandidati Svolsosove socialistične stranke, med njimi tudi šef stranke prof. Aleksandros Svolsos. V novem parlamentu ne bo nobenega zastopnika te stranke.

Venizelos je danes sprejel ostavke ministrov, ki so na volitvah izgubili mandate, prošil pa jih je, naj opravljajo dolžnosti, dokler ne bo izdan sklep o ostavki celotnega kabineta. Večina kandidatov, ki so bili izvoljeni na listi združene demokratske levice (EDA) je v zaporu ali v izgnanstvu.

Minister Marshall odstopil

Washington, 12. sept. Bela hiša je danes sporočila, da je ameriški minister za obrambo George Marshall podal danes ostavko na svoj položaj. Zamenjal ga bo njegov dosedanj pomočnik Robert Lowett, UP pripominja, da je Marshall podal ostavko iz osebnih in ne iz zdravstvenih razlogov. George Marshall je bil imenovan za ministra obrambe pred letom dni po zamenjavi Louisa Johnsona. Za pomočnika ministra narodne obrambe je bil imenovan namesto Roberta Lowetta William Foster. Šef uprave za gospodarsko sodelovanje.

Prezident Truman brani proračun pred kritiki

New York, 12. sept. (Un. Pr.) Predsednik ZDA Truman je včeraj branil pred kritiko zvezni proračun in poudaril, da trdi, ki jih navajajo kritiki, ne morejo vzdržati pošteno analize. Nadalje je dejal, da so zvezni izdatki precej veliki, da pa so namenjeni za smotre, ki so potrebni za narodno blaginjo. V tekočem proračunskem letu bodo za program narodne varnosti porabili skoraj 50 milijard dolarjev ali 70 odstotkov celotnega zveznega proračuna.

KOLEARSKA DIRKA
»PO HRVATSKI IN SLOVENIJI«

Uradni izid V. etape

Bovec, 12. sept. ob 21.30 (po telefonu). Izidi V. etape so: Van Bossel (Belgija) 6:00,21; Siguenza (Fr.), Apollonio (Trst), Magullier (Belg.), Perne (Jug. II.) — vsi s časom prvega; Van Schil 6:05,17; Bulbora (Fr.) 6:05,19; Bat (Jug. I.) 6:05,21; Ročič (Jug. I.) 6:05,23; 10. Godnič (Jug.) 6:05,25; 13. Polak; 14. Lulik; 19. Rozman.

Gen. plasman po V. etapi: 1. Margullier (Belg.) 19:05,55; 2. Fontanot (Trst) 19:13,23; 3. Ročič (J. I.) 19:13,36; 4. Siguenza (Fr.) 17:13,58; 5. Van Bossel (Bel.) 19:25,14; 6. Petrovič (J. I.) 19:29,05; 11. Polak 19:39,35; 13. Perne (J. II.) 19:51,04; 14. Lulik 19:52,34; 19. Vidali.

Spremembe na Češkoslovaškem

Se prece dni letos so člani češkoslovaške vlade, politični aktivisti in propagandni aparat na vse pretege govorili o »družni življenjski standardu«. Vseponosno so bili razočarani grafičniki, ki so z rdečimi črtami kazali, kako gre vsak dan bolje. Tise se je na široko razpisal o raznih »splošnih prodajah«, ko pa so hoteli ljudje kupiti krompir, so jim dejali, da je stari posej, novega pa da je niso dobili. Podobno je bilo tudi z drugimi potrošnimi dobrinami. Grafičniki z rdečimi črtami so izginili. Visti ukrepi češkoslovaških oblasti pa je postavila na laž pisanje o boljši bodočnosti. V juniju so bile znižane na Češkoslovaškem plače za približno 30 odstotkov in ukinjene vse dopolnilne živilske nakaznice za težke delavce, obenem pa so se cene potrošnih predmetov dvignile. Sodišča so začela izrekat najtežje kazni za prikrivanje živil, očitno ne zato, ker je bratska ZSSR bogato zalozila Češkoslovaško z živi v zameno za vse izdelke češkoslovaške težke industrije, ki jih vozijo dan na dan proti Moskvi.

Sodiijo, da je težko gospodarsko stanje narekovalo številne čistke v državnem in partijskem aparatu. Razni Clementisi in Severmoevi naj bi bili zaradi »izdajalskega početja« odgovorni za nastali položaj. Po njihovi aretaciji pa ni bilo nič bolje, morda so zato pred dnevi spremenili organizacijo vodilnega aparata v gospodarstvu in uknili položaj generalnega sekretarja KP Češkoslovaške. Dosedanje ministristvo težke industrije so razbili kar na pet ministrstev, in sicer: ministristvo za gorivo in energijo, ministristvo za litarne in rudarstvo, ministristvo kemične industrije, ministristvo težke industrije in ministristvo splošne industrijske proizvodnje. Zanimivo je, da predloga za to organizacijo ni dal gospodarski strokovnjak, ampak Václav Nosek, minister za notranje zadeve. Hkrati je bilo na Češkoslovaškem ustanovljeno novo ministristvo državne kontrole, ki je dobilo široka pooblastila, tako da bo od sedaj vse gospodarsko poslovanje in tudi ves upravni aparat odvisen od novega ministristva. Na čelo ministristva državne kontrole je bil postavljen Karel Bacilek, bivši predsednik sveta komisarijev Slovaške.

Druga pomembna sprememba na Češkoslovaškem je ukinitje položaja generalnega sekretarja KP Češkoslovaške, čigar posle je do sedaj opravljal Rudolf Slanški, in preimenevanje Slanškega na položaj podpredsednika vlade. Dosedanje funkcije generalnega sekretarja KP Češkoslovaške bo od sedaj opravljal sedemčlanski sekretariat, ki ga sestavljajo: predsednik republike Gottwald, predsednik vlade Zapotočsky, zunanji minister Siroky, minister za planiranje Dolansky, vojni minister in Gottwaldov zet Čepička, Rudolf Slanški in novi minister za kontrolo Karel Bacilek.

Spremembe v vodilnih organih na Češkoslovaškem so izkazele številne komentarje. Večina poudarja, da je vloga, ki jo je do sedaj igrala »velika trojica« — Slanški, Zapotočsky in Gottwald — združena po reorganizaciji predosem v rokah slednjega. Okepretev Gottwaldovi položaji pa naj po mnenju nekaterih zahodnih krogov pomeni zmago tiste struje o CK KP Češkoslovaške, ki je proti slepemu izpolnjevanju moskovskih navodil. Za ta ugotovila pa vendarle ni dovolj opore. Življenjski Rudolf Slanškega, iz katerega izhaja, da je Slanški preživel vsa leta pred vojno v Moskvi in da je Žid, je na prelika opora za trditve, da bi Gottwald predstavljal »nacionalno krilo« v KP Češkoslovaške, Slanški pa krilo, ki zastopa predvsem interese Moskve. Sicer pa je tudi Gottwald živel pred vojno v Moskvi in je v svojem govoru ob zadnjih spremembah kletčeval govoril o »modrem Stalinovem vodstvu«.

Novi ukrepi na Češkoslovaškem ne govorijo v bistvu nič drugega kot o nadaljevanju politične in gospodarske krize, ki je dosegla tako otre oblike, kakor je nikdar do sedaj. Preusmeritev težke industrije in forsiranje težke industrije, predvsem za vojne potrebe, je povzročila nezadovoljstvo prebivalstva. Po »višjih navodilih« so morali umestiti tudi zunanjo trgovino na vzhod. Skladno s »sovjetsko prakso« se ta trgovina razvija na škodo Čehov in Slovačkov, zato je tudi v gospodarsko tako razviti deželi, kot je Češkoslovaška, pomanjkanje, ki pa ga ne bo odpravilo niti pri novih ministristev niti novo kontrolno ministristvo, je manj pa ojačani položaji Gottwald.

Alfonz Gspan;

Iz zgodovine slovenske knjige

Govoreč o vsebinski plati naše knjižice in njeni funkciji, ki jo je opravila v preteklosti in jo opravlja danes, po morebiti tudi vprašal: koliko pa smo Slovenci sploh izdali v teh štirih stoletjih, ki pravkar minevajo. Svoji knjižice Zanesljivega odgovora res ne bi mogli niti dati. Pravo število knjižic, ki so bile pregledane in popisane vse naše knjižice, ki se nahajajo po pomembnejših zasebnih in javnih knjižnicah doma in v tujini, ne moremo po svetu. Z bibliografskimi pomočniki, kolikor jih je na razpolago, — za starejšo dobo so le-ti žal polni vrzeli — in po zanesljivih statistikah, ki jih imamo šele za zadnja doba 3 desetletja, se da njih število vsaj približno izračunati. Če štejemo kar približno število knjižic, ki imajo naslov knjižice, namreč knjižice in periodične publikacije, in vzamemo za tista leta, kjer nava podatek manjkajo, povpreček iz sedesih let, dobimo okroglo število: 30.000. Ko bi vsaka šteta enota predstavljala en dar v tiskalni delavnici, bi bila vrsta slovenskih tiskov od 1551 do danes postavljena na knjižno polico dolga 612 metrov. A pomisliti je treba, da šteje ena bibliografska enota in preprosto po več tisoč zvezkov, in marsikatera od teh zavzela po meter in celo več prostora. Celoten prikaz naše 400-letne knjižne produkcije, tudi ko bi bil možen, bi zahteval torej veliko prostora in bi se po svojem obsegu vzbujal splošno pozornost. Vendar v takšni obliki ne bi imel smisla, saj je vendar knjižni produkt duha, tega pa ne merimo na vate, marveč na vrednotino z drugimi merili.

Bolj smiselna bi bila vprašanja, kje vse, v kateri državi in v kateri knjižnici tiskali: tudi kakšna posebna usoda posamezne knjižice bi utegnila koga zanimati.

Skusamo torej odgovoriti na ta vprašanja. Podoba, ki jo bomo dobili, bo na svojski način pokazala naše

Perzijski ultimatum Veliki Britaniji

Grožnja, da bodo britanski petrolejski strokovnjaki izgnani, če ne bodo sprejeti perzijski predlogi za ureditev spora

Teheran, 12. sept. (Un. Pr.) Perzijska vlada je poslala Veliki Britaniji ultimatum, v katerem pravi, da bodo britanski strokovnjaki izgnani iz Perzije, če ne bodo sprejeti perzijski predlogi za ureditev spora, ki je nastal zaradi nacionalizacije petroleja. Besedilo ultimata je bilo izročeno perzijskemu veleposlaniku v Washingtonu, ta pa ga bo poslal posebnemu odposlancu ZDA Averellu Harrimanu. Predsednik perzijske vlade Mosadik je poslal ultimatum brez odobritve parlamenta.

Predstavniki perzijske vlade je izjavili, da bodo britanske finančne represalije proti Perziji samo poslabšale napetost med obema državama. Anglo-

perzijska monetarna konvencija je med drugim dovoljevala Perziji, da v dolarjskem bloku naroča glavne proizvode, ki jih ni v žetličnem področju ter jih plačuje s perzijskim premoženjem v funtih, preracunanih v dolare.

Guverner perzijske narodne banke Ibrahim Zend je izjavil, da bo imela enostranska britanska odpoved anglo-perzijske monetarne konvencije resne posledice za perzijsko gospodarstvo. Konvencija z dne 1. novembra 1950 določa, da jo je mogoče odpovedati v treh mesecih roku, češar pa britanska vlada ni upoštevala.

Predsednik perzijske vlade Mosadik je sklical perzijske finančne strokovnjake,

Viceadmiral Jey se je oprostil zaradi kršitve nevtralnosti v Kesongu

Kitajci in Severnokorejci nočejo ničesar slišati o prenešanju konferenca za sklenitev premirja iz Kesonga

Tokio, 12. avg. (Un. Pr.) Vodja delegacije Združenega poveljstva viceadmiral Charles Jey je včeraj priznal, da je neko ameriško letalo napadlo nevtralnost Kesonga. Po protestu severnokorejskega generala Nam Ila, ki je izjavil, da je letalo Združene poveljstva v noči med nedeljo in ponedeljkom bombardiralo Kesong, so oficirji za vezo Združenega poveljstva izvedli anketo in z radarskimi napravami ugotovili, da je bilo to letalo v resnici letalo Združenega poveljstva.

Viceadmiral Jey se je oprostil pri severnokorejskih oblasteh in pojasnil, da je prišlo do tega dogodka zaradi slabe navigacije pri odhodu. Ameriški pilot je izjavil, da je obstrleval svetlo točko, za katero ni mislil, da leži na področju Kesonga.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

Se preden je Združeno poveljstvo priznalo svojo odgovornost za večerjane obstrlevalje nevtralnosti cene Kesonga, sta vrhovni poveljnik severnokorejske vojske Kim Ir Sen in poveljnik kitajskih oboroženih sil v Koreji general Peng Te Huai poslala skupno poslanico generalu Ridgwayu kot odgovor na njegovo pismo z dne 6. septembra.

Agencija Nova Kitajska poroča, da imata severnokorejski in kitajski poveljnik predlog generala Ridgwaya, naj bi bila konferenca za sklenitev premirja v kakem drugem mestu in ne v Kesongu, za poskus. Izogniti se odgovornosti za kršitev sporazuma o nevtralnosti Kesonga in da bi se preprečila pogajanja o premirju. Poslanica ponovno poudarja veliko število kršitev nevtralnosti cene na območju Kesonga, Kim Ir Sen in Peng Te Huai trdita, da je bilo samo od 1. do 8. septembra 139 takšnih kršitev. Letalo so med drugim preletela Kesong 10. septembra ob 1.35, ko je neko letalo Združenega poveljstva obstrlevalo nevtralnost cene. Kitajski in severnokorejski poveljnik zahtevajo od generala Ridgwaya, naj da zagotovilo, da se takšne kršitve ne bodo ponavljale in bi se tako lahko v Kesongu pogajanja nadaljevala.

ČLANOM OF IN VSEM PREBIVALEM MESTA LJUBLJANA!
Dne 15. septembra ob 18. bomo na manifestacijskem zborovanju v dvorani kina "Union", na katerem bo govoril član CK KPS tov. Kimovec Franc-Ziga o priliki 4. obletnice priključitve Slovenske Primorske, ponovno dokazali, da naraščajo imperialistične pohlepe krepi in večja naša budnost in enotnost! — Mestni odbor OF Ljubljana.

Mali oglasi

ZA DAJANJE NASLOVOV PISMENO, JE PRILOŽITI 10 DIN IN NAVESTI STEVILKO OGLASA. — OGLASNI ODDELEK "SLOVENSKEGA POROČEVALCA" — LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA STEV. 1 — POŠTNI PREDAL STEV. 15

Službe

POKLICNA NATAKARICA dobi stalno službo. Naslov v podružnici SP Novo mesto. 9519-1
GOSPODINSKO POMOČNICO, mlajšo, sprejemno čez dan. Deklico vzamem za svojo. — Brečko, vrtnarstvo, Jesenice. 9536-1
TRGOVINA DRZ. POSESTEV sprejme takoj gospodarskega poslovođa za vodstvo skladišča in gospodarski pomočnik, po možnosti z Jesenic ali bližnje okolice. 9534-1
RUDNIK SVINCA in cinka "Zeleni" v Probitopu Narodna republika Makedonija, nujno rabi za svojo novo odprto restavracijo 5 kuharjev(-ic), 5 pomožnih kuharjev(-ic), 2 natakarjev(-ic) in 2 čistilke parketa. Plača po sporazumu. Službovanje za samce za jemanje. 9410-1
UPOKOJENKO ki bi gospodinjstvo tričlanske družine (dva otroka) sprejemno. Stanovanje, hrana in plača po dogovoru. Ponudbe pod "Gospodinjstvo" na ogl. oddelku. 9542-1
FRIZERKA, dobra moč, z večletno prakso, želi stalno zaposlitev. Naslov v oglasnem oddelku. 9544-1
VEČ AKVIZITERJEV — nabiralcev predplačnikov za revijo "Ljudska tehnika" — predvsem iz krajev izven Ljubljane, sprejemno. Poželi zelo ugodni javitve se: Založbi Ljudske tehnike, Ljubljana. Lepi pot št. 6.
VEČ SOFERJEV, kateri imajo pokoroje za vožnjo z avtobusom, sprejemno. Ponudbe z navedbo prired in dosedanjega službovanja pod "Trezen sofer" na ogl. oddelku SP. 9545-1
DVE SNAZILKI in dve kuhinjski pomočnici dobijo takojšnjo zaposlitev v internatu TSS, Vidovdanska cesta 9. 9531-1
TAKOJ SPREJMEMO oredjarija, izprašnega kurjaka in večje številno delavcev-tekavov. "Indus", tovarna usnja, Ljubljana, Sv. Petra cesta 35. 9530-1
KROJAKSKEGA POMOČNIKA, prvostavnega, za žensko delo, sprejemno takoj. Baligač, Beethovnova 16. 9527-1
BEDLAR in avtomobilist išče stalne zaposlitve kjerkoli. Ponudbe pod "Sporočila" na oglasni oddelku. 9540-1
PISARNIKA MOČ, vsestranske veščine, išče zaposlitev. Naslov v oglasnem oddelku. 9492-1
NATAKARICO iščemo za našo točilnico v Brezicah. Stasop takoj. Ponudbe na "Vino", Brežice. 9421-1
CIRKULARISTA, popolnoma veščega v razrezu hrastovih in bukovih friz, sprejemno za jugo-ceno STO. Ponudbe pod "Cirkularisti" na ogl. odd. 9410-1
GOSPODINSKO POMOČNICO, poiskati in zanesljivo, iščemo za Beograd. Naslov takoj ali v oktobru. Ponudbe pod "Samostojna" na ogl. odd. 9430-1
GOSPODINSKO POMOČNICO išče — dr. Brški, Celovška cesta 25-II. 8499-1
GOSPODINSKO za samostojno gospodinjstvo k družini s tremi otroki v slovenski, 6. in 12. let takoj sprejemno. Vprašati: Holinski, fotograf, Ljubljana, Cankarjeva 6. 9460-1
SNAZILKO sprejme takoj Sola za umetno obito. Ljubljana, Napoleonov trg 7, II. nadstropje. 9420-1
MLAJŠEGA ZIDARJA, ki ima veselje do lepe stukaterske obrt, sprejme Kruc Ludvik, Bežigrad 19. 9441-1
DELAVCE ali DELAVKE za stavbna dela za dobro plačo sprejme Kruc Ludvik, Bežigrad 19. 9441-1
VEČJE STEVILNO DELAVCEV — tekavov, kateri bi bili zaposleni pri gradnji daljnovodov in krajevnih omrežij okoli Kočevja, sprejme Elektro-Ljubljana. Reflektanti naj se javijo na direkcijski Elektro-Ljubljane, Cermotirova ulica 3a, Ljubljana, kjer bodo izvedli za pogoje zaposlitve. 9562-1

Zasluzek

IŠČEMO OSEBO za prepisovanje not. Ponudbe pod "Nota" na oglasni oddelku Slov. poročevalca. 9524-2
ANGLEŠKI TEČAJ (I., II. in III. razred in konverzacija) se prične s 1. oktobrom 1951. Kdor se ga želi udeležiti, naj se prijavi pri učitelju Zvonku Novaku od 8 do 12 vsak dan razen nedelj v poslojpu "Slov. poročevalca", Knafljeva ulica 5, Ljubljana. 9401-2
INSTRUKTORJA za nemščino iščemo. — Naslov v ogl. oddelku. 9519-2
KROJNI TEČAJ za vso damsko in otroško garderobo ter moško perilo nudi salon "Kuciar", Ljubljana, Knafljeva 4, II. nadstropje. 9528-2
UPOKOJEN RACUNOVODJA išče primerno zaposlitev. Ponudbe pod "Sposobni" na oglasni oddelku. 9511-2
IŠČEM KAKRŠNOKOLI DELO na dom. izvršim v najkrajšem času. Ponudbe na ogl. odd. pod "Zasluzek". 9508-2
PUNČKE vseh vrst in razne igrače popravljam. Izdelujem tudi lasulje. Rozi Breznik, Cankarjeva cesta št. 7, I. nadstropje. 9482-2
PREPISOVANJE na pisalnem stroju prevzemam kakršnokoli množino proti solidnemu honorarju. Naslov v oglasnem oddelku. 9457-2
GOSPODINSKO POMOČNICO, samostojno, sprejemno k trem osebam. Plača in hrana dobra. Naslov v ogl. odd. 9536-1

KRTAČKE

ZA ELEKTROMOTORJE. VSEH VRST IN KVALITETE, PRVENSTVENO METALOGRAFITNE IZDELUJE TVORNICA UGLJENOGRAFITNIH PROIZVODA — ZAGREB, BLEIWEISOVA 24. — POSLJATELNI NAROCILA!

Prodaj

PRODAM: globok otroški voziček z vložkom, kosarico z vložkom in otroško kopalko kad. Prodaj tudi na bone. Ogljed dnevno od 15-19. Naslov v ogl. oddelku. 9534-4
BALIN - KROGLE, legno sancto, odlično ohranjene, prodajmo. Ponudbe pod "Balin" na oglasni oddelku. 9532-4
SMUCKE, nove, iz kvalitetnega lesa, visoke 1,80 m, ugodno prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku. 9526-4
KVALITETNO TAPETNO BLAGO, 7 m. po 350 din meter prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku SP. 9525-4
DVE POSTELJNI MREŽI, tapetirani — prodajmo. Naslov v ogl. odd. 9573-4
NOV BRZOPARILNIK, 100 l. prodajmo. — Naslov v oglasnem oddelku. 9567-4
PRODAM skoraj nov pogrezljiv kitalni stroj znamke "Stowers", dobro ohranjen, moško kolo znamke "Asman" in bel emailiran štedilnik. Naslov v podružnici S. Slov. poročevalca Celje. 9560-4

KOROŠKA KLICE!

Pridite v nedeljo 16. septembra v Slovenj Gradec, kjer bo tradicionalni **KOROSKI FESTIVAL**, združen s proslavo 700-LETNICE MESTA SLOVENJ GRADCA! Na slavnostni prireditvi bodo sodelovali gostje iz Koroške in Trsta!
Od 9. do 16. septembra 1951 je odprta **GOSPODARSKA RAZSTAVA** dnevno od 8 do 18.

OBISCITE O PRILIKI PROSLAVE CETRTE OBLETNICE PRIKLJUCITVE SLOVENSKEGA PRIMORJA K FLRJ
LETALSKI MITING V POSTOJNI DNE ŠESTNAJSTEGA SEPTEMBRA 1951.

»AUTOSERVIS«

ZASTOPSTVO ITALJANSKIH IN INOZEMSKIH TVRDK ZA REZERVNE DELE AVTOMOBILSKIH MOTORJEV
TRST (304), Via Beccaria 8, telefon 63-84

KLICITE TELEFON šteV. 35-12, 29-12
Podjetje za uvoz in izvoz

TEHNO-IMPEX

Ljubljana, Beethovnova ulica št. 13/1 posreduje uvoz: tehničnega materiala, kovinskih izdelkov, strojev, orodja in elektromateriala. — Izvoz: izdelkov kovinske stroje.

KOMERCIALNO-TEHNIKA POSVETOVALNICA — OBISCITE NASEGA PREDSTAVNIKA NA ZAGREBSKEM VELESEJMU!

ŽELEZARNA JESENICE

Jesenice na Gorenjskem, ponovno sporoča, da sprejema stranke samo ob torkih in četrtkih od 8. do 12. ure. Zaradi dela v tovarni razen na omenjena dva dneva ne bomo sprejemali strank.
ŽELEZARNA JESENICE — Jesenice na Gorenjskem. 571-a

Invalidsko podjetje »JUGOREKLAM«

se je preselilo iz Tyrševe c. 11 v Gajevo ulico št. 3. Sprejemamo oglase za vse liste v državi. Po želji vam napravimo osnutke ter izdelamo diapozitive za vse kinematografe. Prav tako sprejemamo radijske objave za vse radijske postaje. 572-a

SLOVENIJA CESTE — GRADNJA CEST IN MOSTOV

SPREJME

NEOMEJENO STEVIL GRADNENIH DELAVCEV — TEZAKOV za razna gradbišča v Sloveniji, t. j. za most v Smedniku pri Medvodah, most v Belci pri Mojstrani, gradnja ceste na Vrhniki, Zalcu in tunel v Ljubljani. — Vse ostale informacije se dobijo na samem gradbišču ali na direkcijski v Ljubljani Tyrševa cesta 38.

Uprava zagrebškega velesejma

opozarja vse obiskovalce, da morajo pri povratku dvigniti o b r a z e c K 13, ker velja samo na ta obrazec železniška povratnica.

LOZE-JOPO, živozeleno, volano, italijanski model, prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku. 9550-4
MOSKO KOLO prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku. 9546-4
PRODAM električni hladilnik "Elektrolux" (40 litrov in portali pisalni stroj "Erika", skoraj nov. Naslov v oglasnem oddelku. 9544-4
LOVCH Puško risanico ugodno prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku. 9542-4
ZELEZEN NAMIŽNI ŠTEDILNIK v dobrem stanju prodajmo. Jakotičič Anton, Svabjeva 15-27. 9541-4
KUHINJSKO KREDCENCO, dobro ohranjeno, prodajmo. Rak, Gregorčičeva številka 7. 9500-4

NAROCILA ZA

KROMPIR IN ZIMSKA JABOLKA

SPREJEMAJO VS. POSLOVALNICE TRGOVSKEGA PODJETJA »KOLO-NALE« V RAJONU II SISKI-BEZIGRAD. — BLAGO SE BO POTROŠNIKOM DOSTAVLJALO NA DOM. — POHITITE Z NAROCILI! 2958-a

GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK, dobro ohranjen, prodajmo; tudi na bone. Keršič, Gajeva 3-II. 9512-4
OCALA, nove, močan okvir, prodajmo. — Kazejo na pol metra. Ogljed pri h. n. i. k. 9512-4
CEVLJARSKI BRUSILNI STROJ, kombiniran, ter slasičarski stroj za napravo snega in raznih krem, nova, oba na električni pogon, ugodno prodajmo. — Mestne obrtnice delavnice, Kamnik, 9155-4
KOMPLETNO ZELEZJE za otroški voziček, kromano, prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku. 9497-4
POCENI PRODAM: kompletno posejlo, nočno omario, belo pleksano, pajaca za motorista, nov, kosarico za dojenčka, moško oblačilo in klarinet (6). Boben, c. 6. V. 9420-4
GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK in mosko kolo prodajmo. Naslov: Prašnikar, Tavčarjeva 4. 9419-4
ZOBOTEHNIKI: Prodajmo zobarski stol, stojalo, pljuvalnik, pomožno železno orodje, kličče za ruvanje zob, razni zobni material, kompletni meh in vitalni stroj na nožni pogon. Ivelic Ivan, Zubar, Vodnjani. 9466-4
OGLEDALO 61x13 s stojalom, primerno za krojačnice, prodajmo. Založnik, Jegličeva cesta 22. 9472-4
ZARADI UŠESNICE prodajmo sobno kredo, mizo, 6 stolov, posteljo, mize, nočno omario, omaro, železno posteljo, mizico, dva stolčka. — Krasovec, Rožna dolina, Cesta IX-10. 9470-4
USNJEV PLASC prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku. 9472-4
MOTORISTI: Prodajmo prikolico, levo, z vsemi osmi za 500 cm, motorno kolo in valjni tečaj za Jap. motorno kolo. Ivelic Ivan, Zubar, Vodnjani. 9466-4
AVTO-POPOLNI Fiat 500, v dobrem stanju in dobro ohranjenimi gumami prodajmo. Ivelic Ivan, Zubar, Vodnjani. 9467-4
PERZLIJANER PLASC, nov, prodajmo. Naslov v ogl. oddelku. 9437-4
PRODAM stojce uro na tri uteži znamke West-Mister, angleška mehanika, bi-je kot londonska katedrala, mal pisalni stroj znamke Erika, kino kamero s 13 kili filma 8 mm za snemanje in projektor aparat z zidno ponjavo znamke Agia Movektor v odličnem stanju. — Ivelic Ivan, Zubar, Vodnjani. 9468-4
GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK, dobro ohranjen, poceni prodajmo. Cesta v Rožno dolino 32. 9456-4
DEKILSKI PLASC, lep, volnen, ugodno prodajmo. Nunska ulica šteV. 21, pričišče. 9464-4
GOLOJ. 9464-4
KUHINJSKO OPRAVO, razloženo, prodajmo. Naslov v ogl. odd. 9453-4
GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK, dobro ohranjen, napredaj. Kodeljevo, Adamič-Lundrova 6-I. 9452-4
RADIJSKI APARAT, petcevalni, odlične glas, znamke Biblex, prodajmo. Siska. V. 9451-4
AVTO-POPOLNI Fiat 500, v dobrem stanju in dobro ohranjenimi gumami prodajmo. Rožna dolina, Cesta VIII številka 15. 9448-4
ZIDNA OPEKA napredaj. Zdešar, Viska cesta 55. 9456-4
KOPALNO KAD prodajmo. Naslov v ogl. oddelku. 9443-4
OSEBNI AVTO "Steyer 55" prodajmo. Salet, Sentjur pri Celju 92. 9434-4
LEPO POSTELJO z mrežo in drugo prodajmo. Naslov v podružnici Slov. poročevalca Celje. 9433-4
»VIKTORIJA« APARAT za kavarno ali čajno kuhinjo, kave in čaja ter nekaj oblik in čevljev za 14-letnega fanta prodajmo. Gajeva 6-II, vrata 7. 9425-4
OTROŠKI VOČICEK, globok, športni, lep, nov, prodajmo. Tyrševa cesta šteV. 60-I. 9424-4
PERZLIJANER PLASC, dobro ohranjen, prodajmo. Poljanska cesta 17, pričišče. 9433-4

PRODAM globok otroški voziček z vložkom, kosarico z vložkom in otroško kopalko kad. Prodaj tudi na bone. Ogljed dnevno od 15-19. Naslov v ogl. oddelku. 9534-4
BALIN - KROGLE, legno sancto, odlično ohranjene, prodajmo. Ponudbe pod "Balin" na oglasni oddelku. 9532-4
SMUCKE, nove, iz kvalitetnega lesa, visoke 1,80 m, ugodno prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku. 9526-4
KVALITETNO TAPETNO BLAGO, 7 m. po 350 din meter prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku SP. 9525-4
DVE POSTELJNI MREŽI, tapetirani — prodajmo. Naslov v ogl. odd. 9573-4
NOV BRZOPARILNIK, 100 l. prodajmo. — Naslov v oglasnem oddelku. 9567-4
PRODAM skoraj nov pogrezljiv kitalni stroj znamke "Stowers", dobro ohranjen, moško kolo znamke "Asman" in bel emailiran štedilnik. Naslov v podružnici S. Slov. poročevalca Celje. 9560-4

PRODAM: globok otroški voziček z vložkom, kosarico z vložkom in otroško kopalko kad. Prodaj tudi na bone. Ogljed dnevno od 15-19. Naslov v ogl. oddelku. 9534-4
BALIN - KROGLE, legno sancto, odlično ohranjene, prodajmo. Ponudbe pod "Balin" na oglasni oddelku. 9532-4
SMUCKE, nove, iz kvalitetnega lesa, visoke 1,80 m, ugodno prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku. 9526-4
KVALITETNO TAPETNO BLAGO, 7 m. po 350 din meter prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku SP. 9525-4
DVE POSTELJNI MREŽI, tapetirani — prodajmo. Naslov v ogl. odd. 9573-4
NOV BRZOPARILNIK, 100 l. prodajmo. — Naslov v oglasnem oddelku. 9567-4
PRODAM skoraj nov pogrezljiv kitalni stroj znamke "Stowers", dobro ohranjen, moško kolo znamke "Asman" in bel emailiran štedilnik. Naslov v podružnici S. Slov. poročevalca Celje. 9560-4

PRODAM: globok otroški voziček z vložkom, kosarico z vložkom in otroško kopalko kad. Prodaj tudi na bone. Ogljed dnevno od 15-19. Naslov v ogl. oddelku. 9534-4
BALIN - KROGLE, legno sancto, odlično ohranjene, prodajmo. Ponudbe pod "Balin" na oglasni oddelku. 9532-4
SMUCKE, nove, iz kvalitetnega lesa, visoke 1,80 m, ugodno prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku. 9526-4
KVALITETNO TAPETNO BLAGO, 7 m. po 350 din meter prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku SP. 9525-4
DVE POSTELJNI MREŽI, tapetirani — prodajmo. Naslov v ogl. odd. 9573-4
NOV BRZOPARILNIK, 100 l. prodajmo. — Naslov v oglasnem oddelku. 9567-4
PRODAM skoraj nov pogrezljiv kitalni stroj znamke "Stowers", dobro ohranjen, moško kolo znamke "Asman" in bel emailiran štedilnik. Naslov v podružnici S. Slov. poročevalca Celje. 9560-4

PRODAM: globok otroški voziček z vložkom, kosarico z vložkom in otroško kopalko kad. Prodaj tudi na bone. Ogljed dnevno od 15-19. Naslov v ogl. oddelku. 9534-4
BALIN - KROGLE, legno sancto, odlično ohranjene, prodajmo. Ponudbe pod "Balin" na oglasni oddelku. 9532-4
SMUCKE, nove, iz kvalitetnega lesa, visoke 1,80 m, ugodno prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku. 9526-4
KVALITETNO TAPETNO BLAGO, 7 m. po 350 din meter prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku SP. 9525-4
DVE POSTELJNI MREŽI, tapetirani — prodajmo. Naslov v ogl. odd. 9573-4
NOV BRZOPARILNIK, 100 l. prodajmo. — Naslov v oglasnem oddelku. 9567-4
PRODAM skoraj nov pogrezljiv kitalni stroj znamke "Stowers", dobro ohranjen, moško kolo znamke "Asman" in bel emailiran štedilnik. Naslov v podružnici S. Slov. poročevalca Celje. 9560-4

PRODAM: globok otroški voziček z vložkom, kosarico z vložkom in otroško kopalko kad. Prodaj tudi na bone. Ogljed dnevno od 15-19. Naslov v ogl. oddelku. 9534-4
BALIN - KROGLE, legno sancto, odlično ohranjene, prodajmo. Ponudbe pod "Balin" na oglasni oddelku. 9532-4
SMUCKE, nove, iz kvalitetnega lesa, visoke 1,80 m, ugodno prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku. 9526-4
KVALITETNO TAPETNO BLAGO, 7 m. po 350 din meter prodajmo. Naslov v oglasnem oddelku SP. 9525-4
DVE POSTELJNI MREŽI, tapetirani — prodajmo. Naslov v ogl. odd. 9573-4
NOV BRZOPARILNIK, 100 l. prodajmo. — Naslov v oglasnem oddelku. 9567-4
PRODAM skoraj nov pogrezljiv kitalni stroj znamke "Stowers", dobro ohranjen, moško kolo znamke "Asman" in bel emailiran štedilnik. Naslov v podružnici S. Slov. poročevalca Celje. 9560-4

Kupim

RAZNE CEVLJARSKE STROJE kupi! — Cevljarska zadruga, Ljubljana, Zaloška cesta št. 10. 9494-5
MOTORNKO KOLO 98-125 cm, dobro ohranjeno, kupim. — Sašeji Riko, Huje šteV. 78, Kranj. 9521-5
MOTORNKO KOLO od 98-125 cm kupim. Naslov v podružnici Slov. poročevalca Kranj. 9522-5
TOVORNI AVTO, tritonski, v uporabi stanju, kupim. Ponudbe na: "Volna", Industrija volnenih izdelkov, Laško pri Celju. 1896-5
KAROSERIJ za osebni avto Mercedes 170 v kupim. Ponudbe na: Strojna delavnica zadruga sklada, Celje. 9559-5
TOVORNI AVTOMOBIL, 2-4 tone v brezhibnem stanju kupi takoj Trgovina državnih posestev na Jesenicah. Plačamo v gotovini. 9555-5
ZENSKO KOLO kupim. Albanska cesta šteV. 47. 9510-5
ELEKTRIČNO SVETILSKO v obliki sveče kupim. Naslov v ogl. odd. 9504-5
KUPIMO DVA PLASCA in računalne prednji del menjalnika za motor DKW 97 cm. Plačamo dobro. Avto-moto društvo Tolmin. 9473-5
KUPIM "Opel-Super" kompletni diferencial z ohlajem, po možnosti z dromil ali za istega zamenjam kompletni diferencial za "Opel-Olimpijo" ali "Opel-Admirala". Ponudbe pod "Urodna prilika" na oglasni oddelku. 9459-5

TELEFONSKI IMENIK 1951

JE NAKUPADJ PRI VSEH POSTAH CENA 100 — DINARJEV, POHITITE Z NAKUPOM, KER BO NAKLADA IMENIKA KMALU RAZPRODANA!

Zamenjam

STRESNO OPEKO zamenjamo za zidno. Ponudbe pod "Zidna opeka" na oglasni oddelku. 9447-6
FOTOAPARAT Agfa zamenjam za mosko ročno uro. Naslov v ogl. odd. 9428-6
KATEIRA INDUSTRIJA bi zamenjala dva elektromotorja 220-380 V, 1450 n-min., 45 k. s., za motor iste napetosti 65 do 80 k. s. — Plinarna-Vodovod, Celje. 9558-6

Posest

ZAMENJAM ENODRUŽINSKO NOVO HIŠO v okolici Ljubljane. Razliko doplačam. Naslov v ogl. oddelku. 9481-7
ZEMELJICE za zidavo male hiše kupim kjerkoli na Gorenjskem. Ponudbe pod "»Gozdišče«" na oglasni odd. 9417-7
VEČJO ENODRUŽINSKO HIŠO z zelenjadjim in sadnim vrtom v Celju zamenjam za odgovarjajočo v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku SP v Ljubljani. 9561-7
ENODRUŽINSKO HIŠO v Ljubljani, prednost proti St. Vidu, kupim. Naslov v oglasnem oddelku. 9440-7
DEL HIŠE ALI VILE v centru Ljubljane kupim. Ponudbe pod "Poštenje" na ogl. oddelku. 9451-7

Stanovanje

NAGRADO dam tistemu, ki mi preskrbi prazno sobo s posebnim vzhodom v Ljubljani ali bližnji okolici. Ponudbe pod "»Koj I«" na oglasni odd. 9502-9
STUDENTKO I. letnika sprejemno kot stanovalko. Ponudbe pod "Mirna" na oglasni oddelku. 9501-9
PRENOČIŠČE DAM pridružno in posteljno dekletu za pomoč v gospodinjstvu in prostih urah. Po dogovoru tudi hrano. Naslov v ogl. oddelku. 9429-9
ZAMENJAM enosobno stanovanje za dvoali trisobno. Obiak, Barvarska steza 6, za verdico "Labod". 9461-9
ENOSOBNO STANOVANJE v Šiški zamenjam za dvosobno v Šiški. Naslov v oglasnem oddelku. 9430-9
OPREMLJENO SOBO ali kot stanovanje, leče miren student 4. letnika tehniške visoke šole. Naslov v oglasnem oddelku. 9444-9
ABITURIENT-STUDENT matematike išče skromno stanovanje, tudi kot sostanovalec. — Ponudbe pod "Inštituram vse predmete" na oglasni oddelku. 9458-9
ZAMENJAM veliko sobo s štedilnikom za manjšo kjerkoli. Naslov: Predovičeva 13. 9547-9
KDO MI PRESKRBI za nagrado enosobno ali večje stanovanje v centru ali Šiški. Ponudbe pod "»10.000«" na oglasni oddelku. 9503-9
DVOSOBNO STANOVANJE, komfortno, sončno, 20 minut od glavne pošte v vili, zamenjam za dvosobno, po možnosti s kopalnico in kabinetom. Ponudbe pod "»Prostorno«" na oglasni oddelku. 9533-9
DVOSOBNO STA-NOVANJE v sobotni Ljubljani zamenjam za Ljubljana-Polje. Naslov se izve: Trebežnik, frizerski salon, Polje. 9514-9
DIJAKINJO višjih razredov gimnazije ali strokovne škole sprejme na stanovanje doma družina. Naslov v ogl. odd. 9590-9
SOBICO, tudi prazno, išče pošteno in čisto dekle za pomoč v gospodinjstvu in širvanju popoldne. Ponudbe pod "»Po možnosti bližina centra«" na oglasni oddelku SP. 9503-9

Izgubljeno

NAJDI TELJA ŠOPA KLJUČEV v usnjem ohišju, izgubljeni 6. septembra jutratraj po bivši Bleiweisovi cesti, Groharjevi, Riharjevi ulici in nazaj se naproša, naj odja za nagrado Kemofarmacija, Metelkova 7. 9432-10
IZGUBLJEN SEM KLJUČEV v sobotni Ljubljani, 2. septembra. Najditej naj jih odda za nagrado v oglasnem oddelku Slov. poročevalca. 9450-10
NAPROSAM osebo, ki je v nedeljo popoldne našla v gostilni pod postajo Kamnik otroški narbutnik z otroškimi jopičami in eno žensko rdečo jopo, naj jih vrne za nagrado na naslov: J. Kuhar, Ljubljana, Alešjeva 16. 9455-10
OSEBA, ki je v Zeleničarski nabavljali zadrugi na Masarykovi cesti prišla iskat torbico, se poziva, da jo vrne, drugače bo imela posledice. 9459-10
IZGUBILA SEM listino z dokumenti na ime Pirmat Ana, Lavričeva 5. Prosim posrednika, naj jo vrne. 9516-10
DNE 8. SEPTEMBRA je bila izgubljena črna roza jopica od Kubarice do Trške gore. Najditej naj jo za nagrado roči v podružnici Slov. poročevalca Novo mesto. 9517-10
JOPIKA in bluzza sta bili najdeni v Britofu pri Kranju. Dobi se pri Alojzu Bučanu, krojaču, Britof šteV. 53, pri Kranju. 9532-10
PSICA, črnobela, kratak rep, se je izgubila v nedeljo na konjskem dirkališču med dirkami v Kranju. Prosim sporočiti za nagrado Kamniški 25. telefon šteV. 30-47, Ljubljana. 9553-10
NAJDEVA MALA "ISTINICA" se dobi v palači "Grafiki" IV, Masarykova cesta šteV. 14. 9506-10

Razno

OBZALUJEM, kar se je govorilo o Pirnatovi in Obakovi, ter proglašam za nesresnično. Ferlič Pavla, Trbovlje-Loke šteV. 196. 9519-11
IZJAVLJAM, da ne sumim Zofeta Skanjarja iz Ribčevega laza sodelovanja pri napadu, izvršenem na mene leta 1946 — Resman Franc, Ribčev laz šteV. 45, Bohinj. 9223-11
Pogreša se RAJHMAN ZDENKO, abs. fil., roj. 14. IX. 1926, stanuje v Ljubljani, Drenikov vrh 2. Odsel je dne 29. VIII. 1951 ob 4.30 iz stanovanja, da prebije zadnji dan dopusta. Je nadmerno visok, koščen, črn, temnorjav oči. Običlen je v svetlovsi suknjiči, sive pumparice, sandale, golgolv, ima uro "Hecht" in aktovko. — Prosim, da kdor kaj ve o pogrešanem, četudi najmanjšo sled naj lavi na: Rajhman J. Celje. Plečničkova šteV. 3 za dobro nagrado ali bližnji postaji Narodne milice. 9511-11

Izžrebane srečke loterije

za korist slepih Jugoslavia
Izžrebane premije:
43710, 45801, 46003, 46358, 47509, 49394, 49528, 49728, 50930, 50143

Ostali dobili:
40774 548 217 768 413 746 892 806 939
116 241 106 144 651 714 0

Pomanjkljiva politična vzgoja

Fronte v murskosoboškem okraju

Preteklo soboto je bil v Murski Soboti sestanek predstavnikov vseh množičnih organizacij v okraju. Na tem sestanku so bile ugotovljene v delu frontnih odborov razne pomanjkljivosti, ki so dovolj pomembne, da ne moremo molče mimo njih. Sicer bi namreč vedno ugotavljali le to, da je treba začeti drugače, začeti pa ne bi nikoli.

V zadnjih dveh, treh letih so vaški frontni odbori pozabili na svojo osnovno nalogo, t. j. na politično vzgojo svojih članov. Frontni odbori, v katerih so bili na žalost večinoma isti ljudje, kakor v krajevnem ljudskem odboru, so mislili, da je njihova naloga le v tem, da pomagajo ljudskim odborom pri izvajanju raznih gospodarskih nalog.

Posledice zanemarjanja politične vzgoje so zato v murskosoboškem okraju prav vidne. Po letu 1949, ko je bilo ustanovljenih v okraju 9 kmečkih delovnih združenj, je skrb za te zadruge kar nekaj časa zaspala. V nobenih teh združenjih ni priredila Fronta nobenega predavanja, niti se ni kako drugače pobirala za njihovo delo in probleme. Prav zato ni prišlo po letu 1949 do ustanovitve nobene nove zadruge in tako mislijo danes kmetje v okraju, da zadruge sploh ne bomo več ustanavljali. K širjenju tega mišljenja je mnogo pripomogla informirajoča propaganda.

Uspevanje te propagande kaže v žar-ki ljudi bočno točko murskosoboške Fronte. Če bi Fronta politično vzgajala svoje člane, le-ti ne bi nasledili vsega tega govornicam onstran meja. Na primer: nedavno so varnostni organi zasabili skupino soboških mladincev, ki so hoteli skrivaj prekoračiti mejo proti Avstriji. Pri zaslišanju so izjavili, da so se namenili preko meje zato, ker so slišali, da se v Avstriji dobro zaslužijo; v enem tednu da zaslužijo lahko kar za kolo. In to so bili mladinci, ki so imeli v Murski Soboti vsi dobro zaposlitev. Eden med njimi je zaslužil kot delavec celo okrog 8000 din mesečno.

Zelo malo se briga Fronta tudi za razvoj splošnega kmetijskega združništva v Prekmurju. V zadnjih mesecih je bilo na primer v soboškem okraju izpanih 17 trgovin splošnih kmetijskih združenj, toda to ni posebno vznemirilo niti članov teh združenj, niti ostalih frontovcev. Kakor da zadružniki niso čutili, da je tistih 7 milijonov — približno toliko je znašala škoda — njihov denar, ki jim je bil po-

bran iz žepa! Na tem nič ne izpremeni dejstvo, da je zavarovalnica za drugo škodo povrnila. Na tem primeru vidimo le to, da Fronta še ni vzbudila v prekmurjskem kmetu občutka, da sta ljudstvo in država eno.

Od zadnjih volitev frontnih odborov je preteklo eno leto. Toda v tem zadnjem letu precej frontnih odborov še ni imelo nobenega sestanka. To veliko nezanimanje odborov je prišlo do izraza tudi na omenjeni konferenci, ki se je lahko začela šele eno uro po napovedanem času, in to ob udeležbi komaj polovice povabljenih odbornikov. Kako naj vodijo odborniki ki so to le na papirju, frontno delo? Take bo treba vsekakor zamenjati z ljudmi, ki jim delo Fronte ne bo deveta brigada!

Prav tam, kjer so odborniki dobri je namreč delo Fronte dobro in dokazuje, da so Prekmurci za tako delo sprejemljivi. To velja posebno za ob- mednarodne vasi Prosenjakovi, Središče, Pordasinci, Cikečka vas in druge. Izpolnjevanje gospodarskih nalog je v teh vseh nekaj, kar se razume samo po sebi, lepe uspehe pa

kaže tudi delo Fronte pri politični vzgoji ljudi v teh krajih. Madžarski frontovci so v teh vseh prvi sprejeli tekmovalno v počastitev 10. obletnice JA. Do te obletnice bodo v Prosenjakovih dokončno zgradili združni dom, v Cikečki vasi bodo zbrali material za gasilski dom, ki ga nameravajo graditi prihodnje leto, v Ivanj-ševcih pa bodo gasilski dom do zime dogradili. V Središču bodo zbrali ma- teriala v vrednosti 30.000 din. Razen tega bodo v vseh teh vseh do dneva JA opravili 700 dni pri popravilu cest in okrog 300 dni pri čiščenju obmejnega pasu. Tudi na izobraževal- ne tečaje se že pripravljajo. V Prosenjakovih 30 bo obiskovalo 40 lju- di, v Središču 30 itd.

Od predlogov za bodoče delo Fronte, ki so bili na zborovanju sprejeti, je nedvomno najvažnejši predlog za pripranje izobraževalnih tečajev. Na teh tečajih naj bi frontovci dobili od- govor na vsa vprašanja, ki jih zani- majo. Upajmo, da bo soboška Fronta s tem načinom dela uspešna in takovsaj začela izpolnjevati svojo zelo pomem- bno, doslej še nereseno nalogo. H.

Novi uspehi tovarne dušika v Rušah

Tovarna dušika v Rušah — največje elektrokemično podjetje v državi — spada po važnosti svojih proizvodov med najpomembnejša kemična podjetja v Jugoslaviji. Ne samo karbid in umetna gnojila, ki jih tu izdelujejo, temveč prav tako dragocena kromova zlitina ferokrom, dalje kisika, disu-plin, amoniak, žvepleni dioksid, ogljikova kislina in drugi proizvodi, ki so v veliko prodajajo in zahtevajo po vseh repu- blikah naše domovine.

Prav potrebe kapitalne izgradnje in zlasti težke industrije stalno dvigajo porabo kisika in disu-plina (acetilena) za varjenje pri raznih montažnih in drugih delih; pulpiranje sadja in razni frižiderji rabijo ruski žvepleni dioksid ter ogljikovo kislino. Vagoni sadja in drugih živil bi brez teh sredstev propadli za naše gospodarstvo. Na drugi strani pa ni treba podarjati pomen apnenega dušika za kmetovalce, saj ga kljub ogromni proizvodnji še vedno primanjkuje.

Delovni kolektiv se zaveda svoje ve- like odgovornosti pri povečanju pro- izvodne zmogljivosti svojih obratov. Nedavno je bil posebno kritičen položaj zaradi izredno velikega povpraše-

vanja po kisiku. Odlična organizacija cirkulacije embalaže (jeklenk) ter skrajna pazljivost v obratu, tako da ni nikjer prišlo do najmanjših zastojev ne v proizvodnji, niti v distribuciji, so omogočili rekordno proizvodnjo kisika in disu-plina (acetilena), ki je največja od obstoja tovarne. V enem samem mesecu, v mesecu avgustu, je bilo pro- izvedeno kisika za preko 22.000 je- klenk, v katerih se nahaja po 6 m³ pod pritiskom 150 atmosfer. Ta proizvodnja je približno osemkrat večja od proiz- vodnje v letu 1946. V istem mesecu je postavljen rekord tudi v proizvodnji disu-plina (acetilena): napolnjeno je preko 3100 jeklenk ali 67% več kot v letu 1946, da sploh opustimo vsako pri- merjavo z daleč nižjimi predvojnimi številkami. Pri tem pa je ohranjena predpisana standardna kvaliteta pro- duktov ter so normativni celi prekora- čeni. Ta uspeh je rezultat vestnosti, prizadevnosti ter strokovnosti pred- vsem delavcev iz obratov mojstrov Zizka in Goloba, ki sta s svojo organi- zacijo dela predvsem pripomogla k tem. Da teče brez motenj delo na Jese- nicah, v železarni Smederevo, pri Rade Končarju, v reških ladjedelnah in povsod drugod po vsej državi, kjer se ti proizvodi razvažajo vsak dan, je zasluga teh mož.

Prav zaradi čim večjega povečava- nja proizvodnje kisika je mojster Go- lob zelo uspešno poboljšal tehnološki postopek pri proizvodnji ogljikove ki- sine, pri čemer je prihranil preko 1000 kubnih metrov kisika dnevno. To pa pomeni povečano proizvodnjo za vsaj 117 jeklenk dnevno!

Sodobno prizadevanje vodi delavce in strokovnjake tudi v ostalih obratih. Zaradi poboljšanja kvalitete korunda se pripravljajo posebna raziskavanja v poizkusni peči. V obratu elektro-cla- nida je po lastni zamisli izvršena skoraj popolna mehanizacija. Laborato- rij pripravlja raziskave novih možnih proizvodov iz ferokroma ki se v naši državi še ne izdelujejo. V ta namen je laboratorij povsem na novo preure- jen in je prav gotovo eden najlepših in najsodobnejših industrijskih laboratorij- ev v državi. Mehanična delavnica za- ključuje izdelavo avtoklava za 20% povečanje zmogljivosti proizvodnje amoniaka, ki je važen za našo indu- strijo.

To aktivno delavnost vsega kolektiva pravilno vodi in usmerja upravni od- bor podjetja, ki je dosegel pravilno so- delovanje z direktorjem podjetja in složno realizira svoje zamisli. Poleg strokovnega dela se je razgibalo tudi izvenslužbeno sodelovanje članov ko- lektiva. Pred kratkim je sindikalna po- družnica priredila skupno z Zvezo stre- lcev propagandno streljanje z vojaško puško na vaškem strelišču z lepo ude- ležbo. Sedaj pa prav tako sindikalna podružnica pripravlja obisk na gos- podarski razstavi v Ptuj, obisk Zagreb- skega velesejma, Delavski Tabor v Ru- šah, obisk partizanskih vasi na Pohor- ju in vrsto drugih akcij. — Inž. V. O.

Zavedni duhovniki protestirajo

Ze nekaj časa kroži po župnijah mariborske škofije izjava, ki so jo sestavili bivši duhovniki — izgnanci in člani Društva sv. Cirila in Metoda. Izjava je naslovljena na zvezno mini- strstvo za zunanje zadeve, v njej pa duhovniki protestirajo zaradi dajanja zatočišča vojnim zločincem v tujih državah, kakor so to primeri v Ame- riki z jugoslovanskimi vojnimi zločin- ci.

Izjava so prvi podpisali voditelji CMD za mariborsko škofijo, za njimi pa doslej že 184 duhovnikov iz raznih krajev Slovenije. Izjava še kroži od župnije do župnije in jo podpisujejo tudi duhovniki, ki sicer niso bili iz- gnani in še niso člani CMD.

Duhovniki zahtevajo v svoji izjavi predvsem izročitev dveh največjih ustaških zločincev, Paveliča in Artu- koviča. Artuković je bil, kakor zna- no, v Los Angelesu v ZDA aretiran 29. avgusta, 10. t. m. pa je prišel pred sodišče, ki bo odločalo o njegovi iz- ročitvi. Vojni zločinec Pavelič pa je še vedno na svobodi v Argentini.

»Mi, štajerski izseljeni duhovniki,« je med drugim rečeno v izjavi. »na- strože obsojamo strahotna početja nekdanje krvočolne vlade Paveliča in Artukovića. Ti krvočolci še danes ne mirujejo in ko se skrivajo pod tujimi imeni v Ameriki, snujejo in kujejo vojni domovini in celo doma sku- šajo s svojim škodljivim, podtalnim vplivom med duhovniškim naraščanjem pridobivati in nahajati ljudi za svo- je, po dele in temne načrte. Pogledimo samo žalostni primer zagrebških go- slovceev, ki ga vsi brez izjeme prav- tako najstrože obsojamo. Ko torej vsa naša javnost zahteva, da se krvo- loka in vojna zločina Pavelič in Ar- tukovič izročita našim oblastem, se tudi vsi izseljeni katoliški duhovniki iz Štajerske z vso odločnostjo pridru- žujemo tej zahtevi.«

Ta izjava nam pove, da imamo med duhovniki, od katerih se jih je nekaj

V šoli naprednega istrskega kmetijstva

Kmetijstvo je osnovna panoga go- spodarstva v istrskem okrožju. Blizi- na velikega mesta, ki porabi vsak dan velike množice zelenjave, je povzo- čila, da se je razvilo v istrskem okrož- ju vrtnarstvo. Z melioracijami obse- žnih površin in z ureditvijo namakal- nih naprav ob Rižani, v Sečjolski do- lini, v dolini reke Mirne in drugod se po proizvodnja povrtnin močno pove- čala. Istrsko okrožje je tudi vinorod- na dežela — prve vrste. Nasajenih je okoli 30 milijonov trt in letni pride- lek vina je nad 200.000 hl. Za vrtnar- stvo in vinogradništvo je potrebno do- volj gnojila in je potemtakem živino- reja ena izmed potrebnih temeljnih gospodarskih panog. Vse našteje veje kmetijstva pa potrebujejo dovolj stro- kovnih delavcev, ki se izobražujejo v Kmetijski šoli v Skočjani pri Kopru.

Odkar so v istrskem okrožju uvedli načrtno in napredno gospodarstvo tu- di v kmetijski proizvodnji, je Kmetij- ska šola v Skočjani prevzela eno iz- med najbolj pomembnih nalog v istr- skem kmetijstvu. Gospodarska politika italijanskih okupatorjev je zane- marjala glavne kmetijske panoge: vi- nogradništvo, vrtnarstvo, in sadjarstvo. Istrski kmet je zastopal v strokovni izobrazbi. Zato je po vojni skušal čim- prej nadomestiti zamujeno v raznih strokovnih tečajih, predvsem pa je

iskal pobude in pomoči pri strokov- najskih v Kmetijski šoli. Čeprav je bila šola ustanovljena že 1. 1928 je takrat imela bolj značaj kmetijskega nado- ljevalnega tečaja. Po vojni so začeli šolo obnavljati. Zaradi pomanjkanja prostorov je bilo 1. 1946 sprejetih v šolo izmed 34 prijavitelcev sam, 24. Nato so bivše kolonske hiše spreme- nile v internat, ki je v naslednjih le- tih sprejel več učencev. Hkrati z ob- novo šole so dogradili vinsko klet, nov svinjak in preuredili hlev za govejo živino. Dogradili so še stekleni ras- njak, napravili tople grede, moderne koksokanje in čebelnjake. Na šoli: ustanovili prvo državno posestvo, povečali zemljišče in napravili iz- njega vzorno posestvo, na katerem so danes stalni delavci bivši koloni in ga kot člani delavskega sveta nepo- sredno upravljajo.

Ze v kratkem razdobju je Kmetij- ska šola opravila ogromno dela. Spo- znala je probleme vinogradništva, nje- gove pogoje, slabo mehanizacijo in po- sledice neobnavljanja vinogradov. Na svojem posestvu je pokazala, kako je treba obnavljati vinograde. Prvič v Istri so globoko orali (rigali) s trak- torji na šolskem posestvu za nov poiz- kusni vinograd. Uspehi teh poizkusov

Del gradbišča velike trafa-postaje v Zagrebu, ki bo največja v državi. V pogon bo šla se letos, ko bo začel s delom prvi generator vlnolostne hidrocentrale v Triblju. Pri gradnji te trafa-postaje so priključili v naši državi uporabili za portalne nosilce centrifugalne betonske stolpe, ki so jih izdelali v tovarni Jugobetona v Zagrebu. Take stolpe, ki so votli, izdelujejo z vrtenjem cementne mase; so pa zelo trdni, ekonomični in za polovico cenejši od polnih, uporabljali jih bodo pa za vode visoke napetosti do 30.000 voltov.

PROBLEMI NAŠEGA ZAVAROVALNIŠTVA

Po letu 1937 - nič novega pri nas?

Uspehi v našem zavarovalništvu so nedvomno veliki, razveseljivi in mno- go obetajoči. Število zavarovancev se je v povojnih letih izredno povečalo. Vse naše zavarovalništvo je socializirano, v korist zavarovancev (vseh treh sektorjev) pa ga vodi enotno Državno zavarovalno zavod. Zasebne zavaroval- nice, večinoma s tujim kapitalom, so pri nas prenehale delovati.

V nasprotju z uspehi, ki smo jih v letih po osvoboditvi že dosegli na pod- ročju zavarovalništva, moramo prizna- ti, da pozna naše ljudstvo naše zava- rovalništvo zelo slabo in da pismo vse premalo o novih pridobitvah na tem področju. V ilustracijo naj ome- nimo samo dve novi, pomembni in daljnosežni pridobitvi, ki bi vzbudili tudi v inozemstvu veliko pozornost. Prva pridobitev je **zavarovanje nove vrednosti**. Državno zavarovalno zavod povrne škodo — z nekaterimi razum- ljivimi omejitvami — v takem znesku, da postavi lahko zavarovanece novo stavbo; po načelih **zavarovanja nove vrednosti** se v tem primeru namreč ne odbija več znesek za starost in obrabo, kar je povzročalo med zava- rovanci vselej toliko nezadovoljstva. Za smotno uvedbo takšnega zavarovanja nove vrednosti se bori svetovno zava- rovalništvo že pol stoletja. O vsakem takem poskusu, ki se je v marsikateri državi tudi ponesrečil, se je v zava- rovalni literaturi mnogo pisalo in raz- pravljalo. Samo pri nas je šla ta pri- dobitev, ki velja trenutno le za držav- ni in zadružni, t. j. socialistični sek- tor, neopaženo mimo nas.

Druga pomembna nova pridobitev našega zavarovalništva je vključitev rizika za elementarne škode — zara- di viharja, potresa, povodnj, plazov in podobno — v požarno zavarovanje. Tudi ta novost je šla skoraj neopaženo mimo nas.

Za ugled naše države in njenega načrtnega zavarovalništva je pomemb- no, da obveščamo o takih pridobitvah tujino in revljah, ki se bavijo s temi vprašanji, da tako tujina spozna naš napredek. V Rimu izhajajo na primer

V Zagrebu se je pocenil sladkor, vino in žganje

Te dni so v zagrebških prodajalnah ponovno znižali ceno sladkorju (sipi) in to od 420 na 320 din, sladkorju v kockah pa od 470 na 370 din. Vendar tudi ta pocenitev sladkorja ni dokonč- na. Nadaljnje znižanje cene zavisi namreč še od raznih drugih ekonom- skih faktorjev na prostem trgu. Posa- mezni kmetje ponujajo namreč slad- kor letošnje letine že po cenah, ki so nižje od sedanjih. Ponudba je celo precej velika in ker je povpraševanje po sladkorju nekoliko manjše, je pri- čakovati nadaljnje znižanje cene.

Določene so tudi nove nižje cene za vino in žganje. Državna trgovska ma- loprodajna mreža in državni gostinski obrati (razen kategorije A) ne smejo prodajati vina, ki ima manj kakor 9 maligenov. Za močnejša vina pa so določene najnižje maloprodajne cene in sicer za liter belega vina 110 din, za liter črnega vina 100 din, za žga- nje jakosti 25 do 30 hl stopenj 130 dinarjev, nad 30 do 35 hl stopenj 160 dinarjev, nad 35 hl stop. 200 din in za še močnejše žganje 250 din za liter. Pomen tega znižanja cen je med drugim v tem, da bo prav gotovo vplivalo na znižanje cen tudi drugih živil.

vodilna italijanska zavarovalna revija »Assicurazione«. Med drugim ima ta revija posebno stalno rubriko »Notizia- rio«, v kateri beremo poročila o za- varovalništvu v posameznih državah. V teh poročilih, ki obsegajo za posa- mezno številko tudi celo polo, srečue- mo skoraj vse države sveta, med nji- mi celo Paragvaj, Peru, Kolumbijo, Burmo, Ekvador, Venezuelo, Južno Afriko, Siam, Indokino, Dominikansko republiko in celo Bolgarijo. Samo o jugoslovanskem zavarovalništvu ni najti v tej reviji po letu 1945 — in verjetno tudi prej — nobene vrstice, čeprav je doživelo jugoslovansko za- varovalništvo po tem letu izredno lep razvoj v smeri razširitve zavarovalne zaščite.

Pri takšni literaturi brezbriznosti ni čudno, da citira najnovejši nemški ko- mmentator dr. Julius von Gierke v delu »Versicherungsgesetze« iz leta 1947 o jugoslovanskem zavarovalni zakonodaji samo Uredbo o nadzorstvu nad zava- rovalnimi podjetji iz leta 1937, ki je z zavarovalno-gospodarskega stališča do- kaj ponesrečena in ki, mimogrede re- čeno, že zdavnaj ne velja več. S to uredbo je razvoj jugoslovanske zava- rovalne zakonodaje za nemškega za- varovalnega znanstvenika prenehal in to po naši krivdi, ker tujinne ne obve- ščamo o razvoju našega zavarovalni- štvu. Dr. A. U.

Kombinat Borovo izpolnil petletni plan

Osijek, 11. sept. Delovni kolektiv jugoslovanskega kombinata gume in obutve v Borovu je izpolnil danes svojo petletno plansko nalogo v pro- izvodnji usnjene obutve. Svoj plan je izpolnil 150 dni pred določenim rokom.

Za prevoz krompirja je potrebno posebno dovoljenje

Vlada LAS je izdala naslednjo odredbo o prevozu krompirja iz področja okuženih s kloradskim hroščem

1. Na njihah, ki so okužene s klorad- skim hroščem, se ne sme začeti z izko- pom krompirja pred, dokler krompir ne dozorí in ni krompirjevka popolnoma hroščem.

2. Pred tem časom je izkop dovoljen samo pod pogojem, da se pušča nekaj vrst krompirja neizkopanih (vsaka pe- ta), ki služijo kot lovke za kloradskega hrošča.

3. Prevoz krompirja v vagonih in ka- mionskih pošiljkah v področja LRS, ki niso okužena s kloradskim hroščem, in druge ljudske republike je dovoljen samo s potrdilom za to določenega pra- glednika, da je bil krompir pred pre- vodom pregledan in da ni okužen s kloradskim hroščem.

4. Zelenica ne sme tovoriti krompirja brez tega potrdila. Isto velja tudi za šoterje in prevoznike kamionskih pošiljk.

5. Krompir, ki se prevažna, mora biti suh, ne sme biti pomešan ali obeljen z zem- ljo in globoko nagrizen (izdoben) od škodljivcev. Če krompir ne ustreza tem pogojem, se navedeno potrdilo ne sme izdati. Lahko pa se nagrizen krompir prevažna za tovarne za industrijsko pre- delavo.

6. Če se prevažna krompir v razsutem stanju, s kamioni ali vagoni, se mora prevozno sredstvo takoj po iztovorjenju očistiti zemlje, ki je morebiti ostala na njem in zemljo razkužiti (politi z nafto).

7. Razkuževanje se mora opraviti pod nadzorstvom preglednika krompirja (točka 2 b), ki ga mora prevoznik (ze- lenica ali drugi prevoznik) pravočasno obvestiti o prispetju vsake pošiljke.

Letala za prevoz obiskovalcev zagrebškega velesejma

Na letalski progi Beograd—Zagreb in obratno bodo uvedli razen redne- ga letala, ki obratuje na tej progi za prevoz obiskovalcev zagrebškega vele- sejma, še posebno letalo, ki bo vozilo vsak dan (tudi ob nedeljah) ves čas velesejma.

Obiskovalci iz Ljubljane, Skoplja, Titograda, Sarajeva in drugih mest se bodo lahko posluževali za prevoz do Zagreba tudi izrednih poletov v nedeljo. Na vsak progh JAT bodo uživali obiskovalci zagrebškega vele- sejma 20% popusta.

Med velesejmom bodo letala JAT imela tudi propagandne polete, tako imenovane zračne krste. Te polete bo- do izvajali nad Zagrebom in okolico in bodo trajali po pol ure. Vozni li- stek za vsak polet bo veljal 400 din, za otroke do 12 let pa 200 din. Na trgu republike v Zagrebu bo JAT razen te- ga vsak večer prikazoval filmske ted- nike o svojem delovanju.

Ureditev proste prodaje kruha v Zagrebu

V ponedeljek se je v Zagrebu po- cenil kruh, ki stane sedaj 40 din za kilogram.

V želji, da bi mogli vsi Zagrebčani kupovati kruh proste prodaje in za- radi tega, ker pekarne ne morejo spe- či toliko kruha, da bi bilo krito pov- praševanje, bodo mogli kupovati od- sled Zagrebčani beli in enotni kruh proste prodaje le tako, da se izkaže- jo z gospodinsko ali živilsko nakazni- co. Vsi prebivalci Zagreba, ki nimajo gospodinske in živilske nakaznice (osebne prostih poklicev) ali se preskr- bujejo kako drugače, bodo dobili na svetih za preskrbo pristojnega rejon- skega ljudskega odbora gospodinskih kart, če se lahko izkažejo z odrezkom stanovanjske prijave na področju mesta.

Za prevoz krompirja je potrebno posebno dovoljenje

Ce se pri razkladanju ugotovi, da vse- buje pošiljka zemljo ali z zemljo obel- jeno in globoko nagrizen krompir, je prejemnik dolžan, da na zahtevo pre- glednika očisti krompir in primešano zemljo polije z nafto.

4. Potrebno število preglednikov krom- pirja imenujejo okrajni (mestni) izvrš- nišni odbori.

5. Razkuževanje prevoznih sredstev po 2. odstavku 3. točke plača prevzemnik krompirja.

6. Izvajanje te odredbe morajo nadzirati Glavna uprava za kmetijstvo ter organi okrajnih (mestnih, rajonskih) in krajev- nih ljudskih odborov.

7. Za izvajanje te odredbe potrebna na- vodila izdaja Glavna uprava za kme- tijstvo.

8. Z denarno kaznijo do 5000 dinarjev se kaznuje:

a) kdor izkoplje krompir v nasprotju z določbami 1. točke,

b) kdor prevažna krompir v nasprotju z določbami 2. in 3. točke in

c) kdor ne izvrši razkužbe prevoznega sredstva po točki 3.

9. Prednja kazni se nanašajo na take primere, ki se jih ne more smatrati za samostojna dejanja, ali ki ne spadajo pod določila kazenskega zakona.

10. Odredba Ministrstva za kmetijstvo LRS o omejitvi v prometu s krompirjem z dne 13. julija 1950, dopolnjena z odred- bo z dne 26. avgusta 1950 (Uradni list št. 23-134/50 in št. 27-162/50) preneha veljati.

11. Ta odredba velja od dneva objave v Uradnem listu LRS.

Ljubljana, dne 10. septembra 1951.

Kmetijska šola v Skočjani pri Kopr

bodo služili pri obnovi vinogradov istrskega okrožja. Pri vseh teh delih, od oranja do sejanja novih trt so so- delovali učenci Kmetijske šole. Pri praktičnih vajah učenci obrezujejo, cepijo trte in sadno drevje, se učijo spoznavati in zatirati škodljivce, bo- lezni itd.

Nič manj važnega pomena ni šola za razvoj sadjarstva. Na šolskem po- sestvu imajo poseben izbor 23 sort hrusk in 32 sort kajkijev. V novem šol- skem letu bo imela šola še poizkusni sadovnjak breskev, čršenj, smokev, mandljev in lesniliw. V tej šoli že da- nes dobivajo istrski kmetje pobude za napredek sadjarstva in za sejanje ti-

stih sort, ki najbolj uspevajo in naj- večje donosajo.

Sola ima tople grede, letos so do- končali velik stekleni rastlinjak, v ka- terem goje različne cvetlice. Na 4 ha goje razne povrtnine in uvajajo poiz- kuse z novimi. Pri vsem delu ima vsak dijak možnost, da sodeluje pri poizkusih pod nadzorstvom strokovnja- kov. Pri obdelavi uporabljajo stroje, predvsem tako imenovane freze (stroji- ni rahlajči zemlje) in okopalnice.

Vzoredno z napredkom poljedel- stva gre razvoj živinoreja. Ta panoga je bila doslej hudo zanemarjena. Sola skrbi, da bo istrsko okrožje dobilo dobro živino švicarske pasme. Znan-

stvena postaja v Ankaranu pa ima na- logo preizkušanja krmil za dvig mleč- nosti goveje živine. Sola redi dalje čis- tokrvne plemenske svinje, žrebca li- piške pasme, v kurnikih pa štajersko in istrsko kokoš.

Ob vsem tem spoznamo, da ima šo- la velike možnosti za obsežno in te- meljito kmetijsko izobrazbo, ki je istr- skemu kmetu potrebna iz naslednjih razlogov: večina prebivalcev je kme- tov. Čeprav zemlja ni povsod najbolj- ša, bodo z ustreznim izbiro lahko dose- gli lepe uspehe. Istrsko ozemlje je v bližini močnih potrošnih središč, zgo- dnji pridejki pa gredo dobro v denar tudi na zunanjih trziščih. Pokrajina ima vse pogoje za lep razvoj kmetij- stva, toda ena izmed osnov tega raz- voja je strokovna izobrazba istrskih kmetov in zadružnikov. Sola v Skoč- jani opozarja na vose pomanjkljivosti v dosedanjem delu in vzgaja nov rod kmečke mladine, ki spoznava idealno stran kmečkega stanu in bogatost kmeta v socialistični družbi. Uspehi šole so najboljša pobuda zastarelim nazorom v kmetijstvu. Istrski kmetje in zadružniki hodijo ogledovat vzorne vinograde, sadovnjake, vrtove, grede, hleve itd. in se prepričujejo, kako šo- la postaja zmerom bolj ne samo sredi- šče za strokovno vzgojo kmečke mla- dine, ampak najmočnejša pobuda vsem istrskim kmetom in zadružnikom na poti naprednega kmetijstva.

J. D.

Ob četrti obletnici priključitve Slovenskega Primorja k Jugoslaviji

Zbor bivših borcev VOS in II. brigade VDV

Ob četrti obletnici priključitve Slovenskega Primorja k Jugoslaviji bo poleg proslave priključitve tudi zbor bivše druge brigade slovenske divizije Narodne obrambe. Prvič po osvoboditvi se bodo sestali borci ene izmed bivših enot VOS in VDV, ki so delovali na teritoriju Gorenjske vse do meja Slovenske Koroške in Stajerske ter na teritoriju Slovenskega Primorja s Trstom in Gorico.

Ta brigada spada med tiste enote VDV, ki so bile pozneje vključene v Korpus Narodne obrambe; zato je prav, če vsaj na kratko opišemo slavo preteklost VOS in VDV na sploh, predvsem pa da pokažemo preteklost in pot, ki jo je prehodila druga brigada.

V »Kozjih stenah« na Primorskem

O letu 1941 je napisano že mnogo. Skozi vse opisane in neopisane dogodke se izraža neuklonljiva vera našega ljudstva v resnično svobodo in sovraštvo do vsega mračnega. V vsem tem vidimo, kako se je v tem letu upor slovenskega ljudstva proti nasilju in izdajstvu širil in kako je bil okupator iz dneva v dan bolj in bolj prisiljen, da svoje sile osredotoči v večjih krajih, predvsem v mestih, misleč da bo na ta način ostal gospodar položaja. Toda tudi v njegovih središčih, v velikih garnizijah je slovensko ljudstvo pod vodstvom Partije našlo moč, da se upre njegovemu terorju. Kot najvišji izraz revolucije, narnega razpoloženja ljudskih množic je zrasla najprej v Ljubljani, nato pa tudi v ostalih delih Slovenije, organizacija VOS.

VOS je bil ustanovljen v avgustu 1941 kot del nastajajoče ljudske armade. Delil se je na obveščevalno službo — OS in na varnostno službo — VS. V svojem delovanju se je VOS opiral na množično pomoč prebivalstva, organiziranega v Osvobodilni fronti. Njegova osnovna naloga je bila borba proti fašističnemu okupatorju in domačim izdajalcem, za kar je imel posebna pooblastila na osnovi odloka slovenskega narodnoosvobodilnega odbora, najvišjega predstavništva slovenskega ljudstva, za zaščito slovenskega naroda in njegovega gibanja za osvoboditev in združitev (Slovenski poročevalec št. 19, od 1. oktobra 1941). Za prve mesece svojega dela je VOS postal strah in trepet fašistov in domačih izdajalcev. Tudi oni, ki so se prišli skrivati v fašističnih kasarnah, zavedajo se svojih zločinov nad domačim ljudstvom, so kaj kmalu spoznali, da se tudi za okovanimi vrati kasarn ne da skriti njihovega zločina in da jim bo treba dati prej ali slej odgovor za zločinsko delo. Člani VOS so jih poiskali, pa naj jim je okupator dodelil oboroženo spremstvo, ali če so se skrili tam, kjer so bili priprani, da za njih nihče ne ve. Skoraj legendarna borbenost, hladnokrvnost, predanost svojemu narodu in Partiji in v enaki meri moči zavedne ljubljane daje odgovor, odkod so člani VOS črpali moči za svoje izredno težavno delo in zakaj so jim akcije uspevale. Reševanje funkcionarjev OF iz zaporov, razoroževanje okupatorjev, jernih vojakov in oficirjev, izvrševanje smrtnih obsodb nad narodnimi izdajalci in fašističnimi funkcionarji ob belem dnevu v samem centru Ljubljane, aretacije in preiskave pri teh, preskrba orožja in finančnih sredstev in še marsikaj več je bilo delo VOS.

ki so ga sestavljali najboljši mladinci — člani SKOJ in Partije.

Prav tako je v drugih delih Slovenije imel VOS svojo bogato zgodovino. Posebno važna je bila organizacija in delovanje VOS na Gorenjskem. Tu je bilo delo tudi najtežavnejše, saj je gestapovec kar mrgolelo. Edinice VOS so se morale spopasti z organizacijo gestapa, ki je iz izvrškov slovenskega naroda ustvaril svoje krvave sodelavce. Ti so se vrnili v vrste naših teneških organizacij in v naše edince. Zato je bila glavna naloga VOS, da te izvrške izsledil in onemogoči. Poleg tega so edince VOS na Gorenjskem napadale nemške postojanke, razoroževale patrulje ter sodelovale v bor-

delovale v Trstu in Gorici. Borci teh skupin so dan za dnem na ulicah Trsta in Gorice uničevali fašiste in gestapovce. Danes je zletel v zrak kamion, jutri pa je sredi Trsta neznan kamn izginilo iz skladišča 15 stotov sira; zdaj so vosovci odpeljali fašistične kamione, sprejeli na tržaških ulicah borbo z esesovci in zopet izginili »kdo ve kame«. V Trstu in Gorici so imeli bunkerje bodisi v hišah ali dvoriščih, pa tudi sredi gozdiča ob samem mestu. Vosovci so hodili po mestu civilno oblečeni, pod plašči pa so imeli skrite brzoostrelke, ki so bile sleherni trenutek pripravljene na strel. Tudi tu bi bilo nemogoče, da bi uspevali v neštevilnih drznih akcijah, če ne bi tržaško in gorško ljudstvo pomagalo vosovcem na vsakem koraku. V spopadih s fašisti je tržaške in gorške ulice poškopila kri junaških borcev Darkota, Santina, Beča, Cara in drugih, ki jih bo tržaško in gorško ljudstvo vedno gledalo kot borce ne smrtnih slavi.

Ko že omenjamo sabotažne skupine, moramo omeniti tudi edince, ki so jih sestavljali italijanski partizani. Njihove edince, ki so delali v Trstu in njegovi okolici, so se imenovali »Gruppo d'azione patriottico (GAP)«. V prvem obdobju te edince niso spdale pod Pokrajinsko komisijo, čeprav so imele iste naloge. Pozneje pa so se priključile II. brigadi VDV. Te skupine so sestavljali v večini zavedni italijanski delavci. Navodila za svoje delo so v prvih mesecih dobivali od Komiteta iz Trsta. Delali so uspešno. V enem samem tednu prve polovice maja 1944 so pobili 27 fašistov. V Trzinu je pokalo sleherni dan. Fašisti in gestapovci se niso počutili nikjer več varne in so zato že junija 1944 močno okrepili svojo tržaško posadko. Čeprav so se morali gapovci umakniti v gozdove pri Renčah, so stalno pošiljali svoje patrulje v Trzin, kjer so izvedli precej dobro uspešnih akcij. Tako so n. pr. na tržaški postaji zaplenili 9 stotov tobaka, v samem Trzinu pa so zaplenili na enkrat 40 stotov svinjine. Ta plen je bil potem poslan našim brigadam.

V letu 1944 se je položaj v Sloveniji v marsičem spremenil. Formacije VOS so odizale svojo vlogo. Zato sprejme SNOS odlok o ukinitvi VOS. V prvi točki omenjenega odloka stoji: »V stremelju, da pospešuje in izgradi demokracijo na vseh področjih javnega življenja in spričo dejstva, da narodni izdajalci vse bolj izgubljajo tudi poslednje korenine med slovenskim narodom, ukinja SNOS Varnost-

bah, ki so jih vodili odredi in brigade. V krvavih borbah se je VOS na Gorenjskem oboroževal z najmodernejšim zaplenjenim orožjem, ki je svojo pravo vrednost dobilo šele v rokah naših neustrašnih borcev. Iz prvih gorenjskih skupin VOS se je po kapitulaciji Italije formalizirala brigada, ki je nato ob formiranju VDV brigade dobila naziv V. bataljon II. brigade VDV.

Onstran bivše jugoslovanske Italijane, ske meje so edince VOS začele delovati šele spomladi 1943. V tem času so bile iz izbranih borcev primorskih brigad formirane tri grupe VOS. Akcij ni delale skupno. Razdeljene so bile v male skupine, ki so jih sestavljali po trije borci.

V kratkem obdobju do kapitulacije Italije se je VOS na Primorskem že močno okrepil in organizacijsko učvrstil. Primorsko ljudstvo je bilo na enote VOS prav tako navezano, kot na čete in bataljone primorskih brigad. To zaupanje so si priborili z uspešnimi akcijami. Vosovci, ki so delovali v Brdih in Vipavski dolini, so se s kolemi in motorji spuščali v Furlanijo, razbili tam fašistično karabinjersko postajo in se z zaplenjenim orožjem vrnili nazaj. V samem predmestju Gorice so ob belem dnevu pobili fašiste, jim pobrali brzoostrelke in drugo orožje. Okupator jih je zamažal iskal, kajti kakor so se pojavili, tako so tudi izginili. Pri Cedadu je vosovska patrulja napadla karabinjersko postajo in jo brez strela razorožila. V Podgori so v največji bližini Gorice brez strela zajeli stražo pri tovarni oblačil in dobili plen za naše edince. Naj omenimo še akcijo na tovarno cementa v Anhemu, ki je izdelovala cement za utrdbe na jadranski obali in nemške fortifikacije v Italiji. Niti straže niti bunkerji okoli tovarne niso ovirali vosovcev. Osem borcev VOS se je brez strela po odtočnem kanalu spazilo v tovarno, kjer so minirali del strojev, drugo polovico pa so pozneje minirali edince II. bataljona VDV. Pravo junastvo vosovskih edince na Primorskem je prišlo do izraza v večini akcij, pa naj jo je izvedel briški, vipavski, bovški, tolminski ali kraški VOS. Septembra 1943 so sovražnikove čete ob kolonih štiri vosovce na Krasu, med katerimi je bila tudi tovaršnica Vera. Mala skupina junaških borcev se je polne tri ure borila in pobila 45 Nemcev. Ko jim je zmanjkalo municije, so si z zadnjimi naboji vzeli življenje.

Pod Pokrajinsko komisijo VOS so spadale tudi sabotažne skupine, ki so

Ožji štab II. brigade VDV

no-obveščevalno službo kot posebno izredno organizacijo s posebnimi izdrci. Njihovi pooblastili in polnomočja za borbo proti peti koloni. Kolikor ostajajo posamezni organi dosedanje VOS se potrebuje, se podredijo Odsedu za notranje zadeve pri Predsedstvu SNOS in se vključijo v redno organizacijo tega odseda.

2. Prvo zasedanje SNOS izreka celotni VOS priznanje za njeno triletno borbo proti peti koloni in narodnemu izdajalstvu.

Po ukinitvi VOS je bila ustanovljena Vojska državne varnosti — VDV. Medtem ko je bil VOS organiziran v majhnih, samostojnih skupinah, se je VDV organiziral strogo vojaško: v brigade, bataljone, čete, vode in desete. Skupine VOS, ki so delovale po vsej Sloveniji, so se združile in iz teh skupin so nastale tri brigade: I. brigada je delovala na področju tako ime,

novane »Ljubljanske pokrajine«, III. brigada je operirala na Stajerskem in deloma na Koroškem. II. brigada pa je imela za svoje področje Primorsko in Gorenjsko vključno s Trstom in Gorico. Skupine VOS, ki so do tedaj delovale na Primorskem in Gorenjskem so se tedaj zbrale na Sentviški planoti in iz teh skupin je nastala II. brigada VDV. I. bataljon te brigade je postal pokretni bataljon, saj se je po potrebi gibal po vsem ozemlju Primorske in Gorenjske. II. bataljon je bil v akcijah v Brdih, Slovenski Benečiji in na Tolminskem. III. bataljon je operiral na Banjski planoti in v Trnovskem gozdu, medtem ko je IV. bataljon operiral na Vipavskem in na Krasu. V. bataljon pa je imel na Gorenjskem svoje operacijsko področje.

VDV brigada se je odlikovala z isto borbenostjo kot VOS. K udarni moči naših primorskih brigad je moral so. raznih prištelj tudi udarno pest II. brigade VDV. Brigada, čeprav je zelo redko nastopala skupno z vsemi bataljoni, ni poznala odihla in je bila v stalni ofenzivi. Zato pa je bil tudi obramba njenega dela, ki so ga sestavili ob obletnici njenega obstoja, potrdilo uspehov. V dobi enega leta obstoja je brigada izvršila 622 akcij, od katerih večino v bližini okupatorjevih postojank in delno v samih postojankah. Iz stroja je vrgla 1423 sovražnikovih oficirjev in vojakov. Zaplenila je, poleg drugega, 2 težki strojinici, 6 šarceve, 15 strojinic, 30 brzoostrelk, 200 pušk, 9 kamionov, radijsko postajo itd. V istem obdobju je uničila 12.000 topovskih granat, 2 protiletalski strojinici, 1 smodnišnico, nekaj skladišč, 2 oklopna avtomobila, 4.000 l bencina, 6 mostov, črpalke v idrijskem rudniku in dober del rabelskega rudnika, na Gorenjskem pa je v bataljon v tem času požgal več sovražnikovih kasarn.

Toda brigada je hotela biti prva tudi na kulturno-prosvetnem polju. V šestmesečnem tekmovalni, kjer so od lokalni hrabrost, borbenost, kulturno in prosvetno delo na vseh področjih, kakor tudi politično delo, si je brigada zasluženo priborila prvo mesto med brigadami VDV.

Decembra 1944 se je Vojska državne varnosti preimenovala v Narodno obrambo. Za področje Slovenije je bila ustanovljena Slovenska divizija Narodne obrambe. Sestavni del te divizije je bila tudi II. brigada NO. Ta divizija pa je bila vključena v novo ustanovljeni Korpus narodne obrambe Jugoslavije (KNOJ).

Ob tem času je II. brigada dobila

V Fiesso prihaja vsako leto več Slovencev na letovišče

Fiesso je manjša zaprta dolina ob morju od Strunjana na poti v Piran. Ze tretje leto je tu priljubljeno letovišče Slovencev. Glavni odbor Zveze sindikatov Slovenije ima tukaj svoj počitniški dom, po grču pa so sem in tja raztresene ljubke vile, ki so v zadnjih letih postale prijetni počitniški domovi.

Fiesso se zmerom bolj razvija v večje turistično središče in ima čudovite pogoje za nadaljnji razvoj. V vsem istrskem okrožju je morda to najbolj primeren kraj za oddih, če izvzamemo prelepo Savudrijo z njenim borovim gozdom, ki pa je prav zaradi neugodnih prometnih zvez manj prikladna. Dolina z dvema sladkovodnima jezerema je odprta sama proti morju, medtem ko je dostop na portoroško strn precej strm. Fiesso ima zelo posrečeno lego med Piranom in Portorožem, kamor pridejo izletniki peš bodisi po poti ali pa po številnih stezah, ki prepletajo obe pobočji na

piransko stran ali na portoroško, oziroma strunjansko stran. Fiesso pravično vojno ni bil letoviški kraj. V posameznih vilah so gospodariji baroni, v bližini sindikalnega doma pa je pred leti stala opekarna.

Kot letoviški kraj ima Fiesso lepo bodočnost, če mu bodi, posvetili več skrbi. Na obeh straneh doline je precej zanemarenih zemljišč, na katerih bi lahko pridelali za letovišče dovolj sadja, zelenjave in grozdja. Za hiše in vile v višjih legah bo potrebno preskrbeti, da bodo imele stalno dovolj pitne vode. Kopališče je slabo urejeno, nima mivke ne prikladnih koticov, ki bi dajali kopalcem na izbiro sonce ali senco. Prevoz po morju je najcenejši prevoz in z dobro organizacijo, je mogoče urediti v Fiesso kopališče, ki po udobnosti ne bo nič slabše kakor portoroško, zaradi odprtega morja pa verjetno celo bolj privlačno.

„DAN OBRTNIKOV“ V SLOVENJEM GRADCU

Za uvod v VI. Koroški festival je proslavil Slovenj Gradec »Dan obrtnikov delavcev«. Ze v soboto je dobilo mesto praznično lice, kakor že dolgo ne.

V nedeljo, dne 9. junija ob 8. uri so odprli gospodarsko razstavo. Z ustanovitvijo se so ustavljali in se se ustavljalo številni obiskovalci pred razstavo izdelkov Tovarne meril, kjer je med drugimi novimi predmeti razstavljeno precizno računsko merilo — bodi serijski proizvod tovarne. Tudi izdelki lončarstva in pekarstva v Slovenjem Gradcu so predmet zanimanja — posebno še originalna elektropeč in kuhinjski, ves iz gline. Razstavlja tudi Tovarna usnja, ki se ponasa z dobim podplatnim usnjem in jermenjem vseh vrst, državna posvetna in zadruge, čelbarji in peki, Lesno-industrijsko podjetje ponazarje perspektivo novih gozdnih nasadov in mešanem sestavu in važnost semenske službe. Obrtniki so prinesli na razstavo lepe čevlje in opanke, okusno izdelane moške in ženske obleke ter prav lepe sedlarske in mizarske izdelke. Zelezarica Guštanj ponazarjuje veliko tehnično rast mlade kadra, ko razstavlja izdelke vajencev Metalurške šole. Tudi rudnik

gade so minirali mlini in železnico cementarne v Anhemu; od mine te brigade so bili ubiti komandant nemških utrjevalnih del na Primorskem in sedem fašističnih oficirjev. V kratki dobi »počitka« brigade je bilo ubitih 48 sovražnikovih vojakov in oficirjev, 28 jih je bilo ranjenih, 2 pa ujeta. Poleg tega je bilo zaplenjeno tudi več orožja in opreme. Kdo bi našteval še nešteto akcij, ki jih je brigada izvršila vse do 30. aprila, ko je od tržaške milidine na Krasu dobila brigadno zastavo in z njo že naslednjega dne pod vodstvom svojega priljubljenega komandanta Dušana krenila proti Trstu. Skupno z drugimi edinci Jugoslovanske armade je II. brigada KNOJ vodila borbe v Barkovljah in v samem središču Trsta in je tako donirala svoj delež tudi k osvoboditvi Trsta.

II. brigada je dala nešteto borcev in komandnega kadra za edince KNOJ, ki danes na mejah socialistične Jugoslavije čuvajo našo neodvisnost z isto hrabrostjo, kot so jo pokazali takrat, ko so se borili za svobodo naše domovine po prepleti Primorski in Gorenjski. In prav tako kot takrat vedo borci KNOJ, da stoji za njimi vse naše ljudstvo.

P. K.

IZ NAŠIH KRAJEV

Tolmin. Ze nekaj časa se na Tolminskem pridno pripravljajo na praznovanje četrte obletnice priključitve Slovenskega Primorja k Jugoslaviji. Na predvečer bodo po tolminskih planinah gozeli kresovi povsod bodo slavnostne proslave. V Bovecu, Kobardah, Tolminu, pri Sv. Luciji in na Podbrdu pa bodo še večja manifestacijska zborovanja. Naslednjega dne 19. septembra, bo v Tolminu politično zborovanje, kjer bo govoril član Politbiroja CK KP Slovenije, Zborovanja se bodo udeležili Tolminci iz vseh delov okraja, a tudi 450 nekdanjih borcev z Jesenic, ki so se med narodnoosvobodilno borbo borili na Tolminskem. Prišlo bodo v formaciji bataljona. Pri Sv. Luciji se jim bo priključil še bataljon Tolmincev. Oba bataljona bosta nato odšla z jeseniško godo na čelu v Tolmin. Poleg zborovanja bodo izdali v Tolminu še tri veliki srečevalni, odborarska tekma med Visnom in Tolminom, nogometna tekma ter šahovska simulanka na 40 deskah.

Slovenske Končice. V letih po osvoboditvi se je zelo povečala gradbeno delavnost v Slovenskih Končicah. Ljudi in v Poljanah. Samo v teh in v bližnjih okolških krajih je bilo zgrajenih ali pa bo še letos gotovih okrog 20 stanovanjskih hiš. Ocena, da je večina enodružinskih. Od graditeljev je največ obrtnikov, nekaj nameštencev in delavcev, najmanj pa kmetov.

Poljane. Okrajni odbor AFZ v Poljanah pripravila v drugi polovici septembra večji izlet žena na Reko in v Opatovo. Po gospodarskih prijavah se bo izleta udeležilo nad 100 žena. Večinoma iz pohorskih krajev, ki še nikdar niso videli morja.

L. V. Hirska Bistrica. Okrajni odbor Zveze borcev v Hirski Bistrici je pred nekaj dnevi priredil prijazni taborn v Hirsku. Leto 1943 je imela na tem mestu prvo borbo »Brikinska brigada«. Tedaj je izgubilo življenje 54 borcev.

Ureja uredniški odbor. Odg. urednik: Sergej Vošnjak. Lastnik: Osvobodilna fronta Slovenije. Uredništvo in uprava: Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5, telefon 35-22 do 35-28. Uprava za Ljubljano telefon 24-63. Inscratni oddelek telefon 33-36. Pošti predal 28. Tekoči račun NB 601-96321. — Tiskarna »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani. Mesečna naročnina 120 din. — Poštnina plačana v gotovini.

MARGARETA BUBER-NEUMANN:

UJETNICA pri Stalinu in Hitlerju

Prevedel dr. Ivan Črnogaj

Pri moji mizi je sedela Elza Krug; z besedami: »Sedaj se bomo pa malo pomenile o prirodoznanosti,« se je obrnila k tovaršicam okoli mize. In potem je začela pripovedovati iz svojega življenja, življenja sadistične prostitutke. Dotlej sem mislila, da nje vse vema — saj sem prebrala o spolnih vprašanjih veliko knjig, deloma medicinskih, deloma »poljudno znanstvenih,« toda pri zgodbi Elze Krug so se mi »žili lasje. V nasprotju z drugimi lahkoživkami je govorila tudi o najbolj groznih perversnostih in zabodlah čisto mirno in suboparno. Vsaka njena beseda je razodevala prav poseben poklicni ponos. Ona ni nikdar rekla: »Ko bom prišla ven, bom začela drugo življenje...« ampak je samo trezno preudarila: »Po nekaj letih koncentracijskega taborišča mi ne bo tako lahko zaslužiti v eni noči 300 mark, morala bom že presneto paziti na obleko in vedenje, če bom hotela imeti uspeh...«

Elza Krug je načelovala brigadi, ki je delala v kleti; tam se je dala krasti krompir, repo in tudi konserve. Na svoje delavce je imela tak vpliv, da je ni nobena ozdila zaradi tatvine; seveda je tudi ona zamlžala, če se je drugih kaj prijel.

Sele čez poldrugo leto jo je nekdo izdal; najprej so

jo vtaknili v bunker, nato pa za leto dni v kazenski blok. Se dolgo potem, ko sem zapustila blok 2, sva se vedno kaj pomenili, če sva se srečali. Kadar je korakala s krdelom iz kazenskega bloka čez taboriško cesto, sva se že od daleč pozdravili in ker se je bilo z jeticami iz kazenskega bloka prepovedano pogovarjati, mi je samo ona zaklicala:

»Greta, moliti se, če mislijo, da me bodo z delom prisilili na kolena! Bolje mi gre od rok kakor vsem drugim!«

L. 1940 so v Ravensbrücku uvedli za taboriške prestopke pretepanje. Prva, ki je dobila 25 udarcev s palico, je bila politična zapornica Minna Rupp, ker je s kupa repe pred kuhinjo eno vzela.

Zensko so privezali na lesenega kozla, ki je stal v posebni mučnici »bunkerskega gradca;« prva leta jih je pretepal komandant taborišča Kögel sam ali pa paznica Drechsel in druge esesovke namesto njega. Kmalu pa so se tega naveličali ali pa jim je bilo prenaporno, ker so bile telesne kazni čedalje pogostnejše; zato se je komandant Kögel obrnil na kriminalke in jim objubil dva ali tri dodatne obroke hrane, če se prostovoljno javijo za posel »rabljaj« s palico. Na ponudbo mu ni bilo treba dolgo čakati. Odslej sta delili udarce s palico dve Poljakini in ena kriminalka.

Ko so v letih 1941/42 v Ravensbrücku začeli ugonabljati ljudi s plinom, je komandant taborišča Kögel poklical Elzo Krug iz kazenskega bloka k sebi:

»Krug, iz kazenskega bloka ste odpuščeni. Dobili boste

tri dodatne obroke hrane in sodelovali pri izvršitvi kazni.«

Elza Krug je odgovorila: »Ne. gospod komandant, sojetnic ne bom nikdar pretepalala! Kögel se je raztogotil: »Kaj, vi umazana vlačuga, vi se mi upirate in nočete delati?«

»Da, gospod komandant!«

»Se boste že se spomnili name! Izgnite!«

Na Elzo Krug se je vrnila v kazenski blok. Nekaj tednov pozneje so jo poslali z »bolniškim transportom« v plinsko celico. Elza je vedela, da gre v smrt in da je to Kögelovo maščevanje.

Neko jutro je zatrobila sirena veliki prej kakor po navadi, toda ne tista vreseca, ampak nekaka velika, zamolkla in grozljiva. Tulila in rjovela je več minut. Starosta bloka je vsa razburjena zavpila: »Vse takoj na taboriško cesto! Ena je pobegnila!« Čez nekaj trenutkov so stale skupine iz vseh blokov na svojem mestu.

Videle smo, kako letijo paznice s psi čez taboriški trg, slišale smo poveljajoči glas taboriškega komandanta in brenenje motorjev: esesovci so se pripravljali; za lov na begunko. Presteli so dolge vrste jetic; manjkala je ena iz kazenskega bloka: ciganka Weitz. Ponoči je zlezla z ožje in blazino pod pazduho skozi okno kazenskega bloka, se preplazila čez taboriški trg, kljub temu, da so po njem celo noč svobodno letali policijski psi, in se prikradla prav do velikih železnih vrat; tam se je povzpela na streho esesovske kantine, ves čas z ožje in blazino pod pazduho in se — komaj deset metrov proč

od esesovske čuvalnice — spustila po strehi navzdol do bodeče žice z visoko napetostjo, ki je bila tik ob kanti. Potem je z ožje in blazino izolirala električni tok v žici, jo okobalila in skocila z več metrov visokega taboriškega zidu v zaželeno svobodo. V jutranjem svitu je siražar opazil, da visi na žici kockasta taboriška odeja.

V kazenski blok so zapirali ženske zaradi taboriških prestopkov za tri mesece, pol leta, eno leto ali za ves čas bivanja v taborišču. Dobivale so isto hrano kakor mi, opravljati pa so morale najtežja dela in so bile zato zmeraj najbolj lačne. Ko je po begu ciganke Weitz komandant taborišča kaznoval ves kazenski blok s tridnevnim popolnim postom, se je polastilo žensk divje sovraštvo proti begunko.

Bilo je že poldne, pa smo še vedno stale in zmrovale. Vsega te prevzame želja, da bi se kakorkoli ogrel, noge odmirajo, možgani pa sploh ne delujejo več. Na gredi za menoj so ležale lepo v vrstah omedlele ženske; v baroku jih nismo smele odnesti.

Naenkrat je zajela vse taboriške smrtna tišina. Vse smo se ozrle proti sredini trga. Tam sta korakala komandant in upravnik taborišča, poleg skupine paznic s psi, sredi katerih je zdaj capljala, zdaj letela, zdaj skakala kupček človeškega blata, ki so ga paznice pehale in suvale naprej, psi pa popadali za noge in za obleko...

Kaj se je zgodilo potem, sem zvedela mnogo pozneje. Komandant taborišča Kögel je ciganko Weitz lastnoročno nagnal v kazenski blok in delal tam stoječim jeticam